



**Sprawozdanie z działalności
Regionalnej Izby Obrachunkowej
w Zielonej Górze
(cz. I)**

Sprawozdanie z działalności
Regionalnej Komisji Orzekającej
(cz. II)

i

Rzecznika Dyscypliny Finansów Publicznych
(cz. III)

w roku 2013

Zielona Góra 2013

Cz I

Działo Regionalnej Izby Obrachunkowej

I. Organizacja i zasady działania Izby

1. Zadania, zasięg terytorialny i struktura organizacyjna Izby

Regionalne izby obrachunkowe są państwowymi organami nadzoru oraz kontroli gospodarki finansowej i zamówień publicznych nad samorządem terytorialnym wykonującymi zadania publiczne na rzecz wspólnot lokalnych i regionalnych, związków komunalnych i stowarzyszeń, samorządowych osób prawnych, a także innych podmiotów w zakresie wykorzystania przez nie dotacji przyznawanych z budżetów jednostek samorządu terytorialnego (JST).

Podstawowymi aktami prawnymi określającymi ich pozycję ustrojową i funkcjonalną są Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 2 kwietnia 1997 r.¹ (art. 171) i ustawa z dnia 7 października 1992 r. o regionalnych izbach obrachunkowych². Konstytucja RP stanowi, iż izby są organami nadzoru nad działalnością jednostek samorządu terytorialnego w zakresie spraw finansowych. Nadzór ten sprawowany jest na podstawie kryterium legalności. Ustawa o regionalnych izbach obrachunkowych określa zadania, zasady działania i organizację izb. Reguluje proces powołania kontrolnego, ustala obowiązki pracowników wykonujących czynności kontrolne oraz przysługujące im prawa, a także stanowi o kompetencjach izb w zakresie nadzoru.

Kompetencje i zadania izb wynikają również z ustawy z dnia 29 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych³ (uofp) oraz ustaw regulujących ustrój samorządu terytorialnego⁴ w Polsce.

Do ustawowych zadań Izby, wynikających z ustawy o regionalnych izbach obrachunkowych, należą:

nadzór nad działalnością JST i ich związków w zakresie spraw finansowych określonych w art. 11 ust. 1 ustawy,

przeprowadzanie kontroli gospodarki finansowej i zamówień publicznych podmiotów wymienionych w art. 1 ust. 2 ustawy,

wydawanie opinii w sprawach wymienionych w art. 13 ustawy,

udzielanie wyjaśnień w trybie art. 13 ustawy,

prowadzenie działalności informacyjnej, instrukcyjnej i szkoleniowej w zakresie objętym nadzorem i kontrolą,

¹ Dz.U. z 1997r. Nr 78, poz. 483 z późn. zm.

² t.j. Dz.U. z 2012 r., poz. 1113 ze zm.

³ t.j. Dz.U. z 2013 r., poz. 885 z późn. zm.

⁴ Ustawa z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (t.j. Dz.U. z 2013 r. poz. 594 z późn. zm.); ustawa z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie powiatowym (t.j. Dz.U. z 2013 r. poz. 595 z późn. zm.); ustawa z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie województwa (t.j. Dz.U. z 2013 r. poz. 596 z późn. zm.).

kontrola formalna i rachunkowa sprawozda z wykonania budżetów JST oraz wniosków o przyznanie części rekompensacji subwencji ogólnej,

rozpatrywanie spraw dotyczących powiadomienia przez skarbnika o przypadkach dokonania kontrasygnaty na pisemne polecenie zwierzchnika,

opracowywanie raportów o stanie gospodarki finansowej na podstawie wyników działalności nadzorczej, kontrolnej i opiniotwórczej, w razie potrzeby wskazania organom JST powtarzających się nieprawidłowości lub zagrożenia niewykonania ustawowych zadań,

opracowywanie analiz i opinii w sprawach określonych.

Do zadań, na podstawie odrębnych przepisów, należą również :

rozpatrywanie skarg i wniosków dotyczących działalności organów stanowiących JST . art. 229 pkt 1 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. . Kodeks postępowania administracyjnego⁵,

sporządzenie, na podstawie rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 4 marca 2010 r. w sprawie sprawozdań jednostek sektora finansów publicznych w zakresie operacji finansowych⁶, zbiorczych sprawozdań w zakresie operacji finansowych dotyczących należności i zobowiązań, państwowego długu publicznego oraz poręczeń i gwarancji funduszy celowych posiadających osobowość prawną, samodzielnych publicznych zakładów opieki zdrowotnej (SP ZOZ), samorządowych instytucji kultury oraz samorządowych osób prawnych utworzonych na podstawie odrębnych ustaw w celu wykonywania zadań publicznych, otrzymanych od JST, które są dla tych podmiotów organem sądowniczym lub nadzorującym,

sporządzenie, na podstawie rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 4 marca 2010 r. w sprawie sprawozdań jednostek sektora finansów publicznych w zakresie operacji finansowych na podstawie sprawozdań rocznych otrzymanych od jednostek samorządu terytorialnego sprawozdanie zbiorcze w zakresie operacji finansowych dotyczących należności, państwowego długu publicznego oraz poręczeń i gwarancji jednostek samorządu terytorialnego,

sprawdzanie pod względem formalnym i rachunkowym prawidłowości przedłożonych przez gminy wniosków o przyznanie części rekompensacji subwencji ogólnej na wyrównanie ubytku dochodów, wynikającego ze zwolnienia z podatku od nieruchomości, sporządzonych na podstawie przepisów rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 13 kwietnia 2004 r. w sprawie sposobu ustalania i trybu przekazywania gminom części rekompensacji subwencji ogólnej na wyrównanie ubytku dochodów w specjalnych strefach ekonomicznych⁷ i przekazywanie ich do ministra właściwego do spraw finansów publicznych,

udostępnianie i publikowanie, na podstawie przepisów ustawy z dnia 6 września 2001 r. o dostępie do informacji publicznej⁸, w urzędowym publikatorze teleinformatycznym, Biuletynie Informacji Publicznej, informacji publicznych dotyczących działalności regionalnych izb obrachunkowych w zakresie określonych ustaw ,

przyjmowanie i przekazywanie do Ministerstwa Finansów skonsolidowanych bilansów JST, sporządzanych na podstawie przepisów rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 10 lipca 2010 r. w sprawie szczególnych zasad rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów JST,

⁵ Dz.U. z 2013 r. poz. 267.

⁶ Dz.U. z 2010 r., Nr 43, poz. 247.

⁷ Dz.U. z 2004 r. Nr 65, poz. 599 z późn. zm.

⁸ Dz.U. z 2001 r., Nr 112, poz. 1198 z późn. zm.

jednostek bud etowych, samorz dowych zakłádów bud etowych, pa stwowych funduszy celowych oraz pa stwowych jednostek bud etowych maj cych siedzib poza granicami RP⁹.

W ustawie o regionalnych izbach obrachunkowych okre lono, i izby s pa stwowymi jednostkami bud etowymi, nad dziaŸalno ci których nadzór sprawuje minister wŸa ciwy do spraw administracji publicznej na podstawie kryterium zgodno ci z prawem. Organizacja wewn trzna i zasady funkcjonowania izb wynikaj z ustawy o regionalnych izbach obrachunkowych oraz rozporz dzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 16 lipca 2004 r. w sprawie siedzib i zasi gu terytorialnego regionalnych izb obrachunkowych oraz szczegóŸowej organizacji izb, liczby czŸonków kolegium i trybu post powania¹⁰.

Regionalna Izba Obrachunkowa w Zielonej Górze swym zasi giem 109 jednostek, w tym:

- 81 gmin,
- 2 miasta na prawach powiatu,
- 12 powiatów ziemskich,
- 1 samorz d wojewódzki,
- 14 zwi zków mi dzygminnych¹¹.

Organem Izby jest:

Kolegium Izby (skłád: Przewodnicz cy . Prezes Izby oraz 8 etatowych czŸonków)

W Izbie funkcjonuj :

- **WydziaŸKontroli Gospodarki Finansowej (WKGF),**
- **WydziaŸInformacji, Analiz i Szkole (WIAiSz),**
- **ZespóŸGłównego Ksi gowego,**
- **Biuro Izby,** zapewniaj ce obsŸug administracyjn .

W strukturze Izby dziaŸa **ZespóŸZamiejscowy w Gorzowie Wlkp.**

ObsŸug Kolegium, Komisji Orzekaj cej i Rzecznika dyscypliny finansów publicznych zapewniaj odpowiednio stanowiska:

- **ObsŸuga Kolegium;**
- **ObsŸuga Komisji Orzekaj cej i Rzecznika dyscypliny finansów publicznych.**

2. Zatrudnienie i kwalifikacje pracowników

Zasady zatrudniania pracowników izb okre laj przepisy ustawy o regionalnych izbach obrachunkowych i wydane na ich podstawie przepisy wykonawcze oraz przepisy ustawy z dnia 16 wrze nia 1982 r. o pracownikach urz dów pa stwowych¹². W sprawach, które nie zostajŸ uregulowane we wskazanych aktach normatywnych, stosowane s przepisy Kodeksu pracy.

Gwarancj prawidŸowej realizacji przez Regionaln Izb Obrachunkow ustawowych zada s odpowiednie kwalifikacje i przygotowanie merytoryczne pracowników Izby. Spo ród zatrudnionych (na dzie 31 grudnia 2013 r.) 52 osób . ponad 90% posiada wyksztaŸcenie wy sze (gŸównie w zakresie prawa, administracji i nauk ekonomicznych), z czego: 21 osób uko czyŸ specjalistyczne studia

⁹ t.j. Dz.U. z 2013 r., poz. 289.

¹⁰ Dz.U. z 2004 r., Nr 167, poz. 1747.

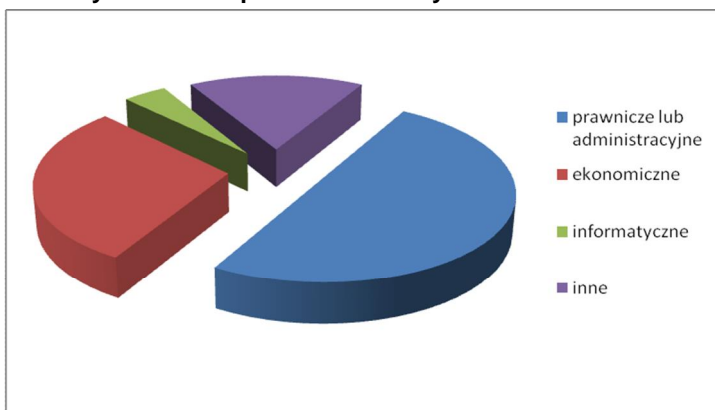
¹¹ Liczba zwi zków mi dzygminnych - wg. rejestru MAiC;<http://mac.bip.gov.pl/rejestry/zwiazki-powiatow-i-zwiazki-miedzygminne.html>); aktualnie funkcjonuje i prowadzi gospodark finansow 9 zwi zków mi dzygminnych.

¹² t.j. Dz.U. z 2013 r. poz. 269.

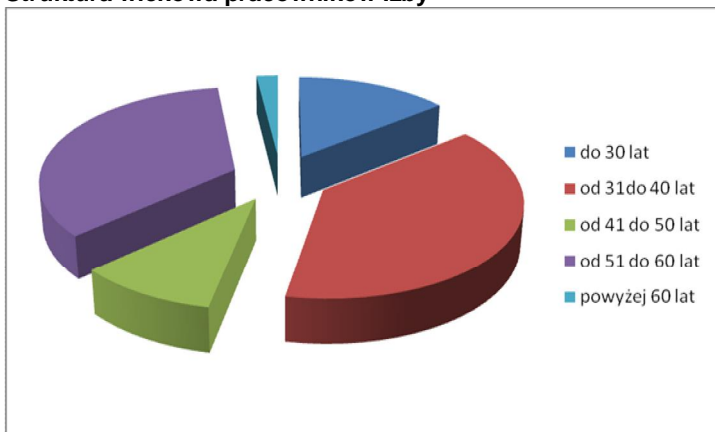
podyplomowe (na jednym b d kilku kierunkach), 2 osoby posiadaj tytuł radcy prawnego, 1 osoba jest w trakcie aplikacji radcowskiej, 2 osoby s w trakcie studiów doktoranckich, 2 osoby posiadaj uprawnienia audytora wewn trznego.

W roku 2013 w Regionalnej Izbie Obrachunkowej w Zielonej Górze, na podstawie skierowania z Powiatowego Urz du Pracy, sta absolwencki odbywaj 2 osoby.

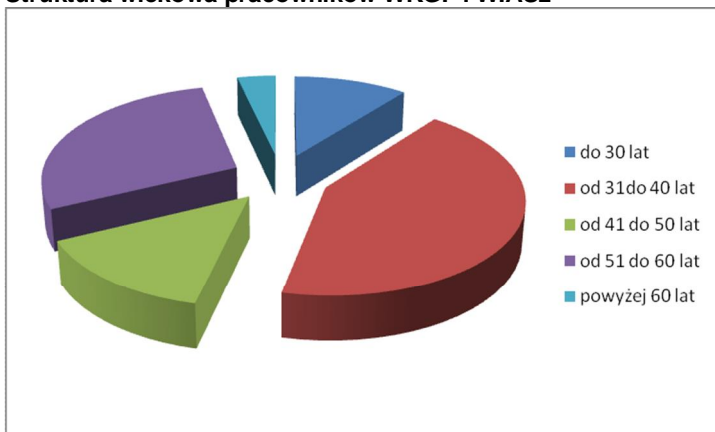
Profil wykształcenia pracowników Izby



Struktura wiekowa pracowników Izby



Struktura wiekowa pracowników WKGF i WIASz



Spo ród 9 etatowych człnków Kolegium . 1 osoba posiada wykształcenie ekonomiczne, 3 osoby . posiadaj wykształcenie prawnicze (w tym 1 osoba z uprawnieniami radcy prawnego); 5 osób posiada wykształcenie prawno-administracyjne.

Niemal 100% pracowników zatrudnionych w wydziałach WIAiSz i WKGF posiada wykształcenie wyższe (wszyscy specjaliści WIAiSz i 94,1% inspektorów WKGF), głównie ekonomiczne i prawno-administracyjne.

W skład Regionalnej Komisji Orzekającej w sprawach o naruszenie dyscypliny finansów publicznych działających przy RIO Zielona Góra wchodzi obecnie 8 osób (Przewodniczący Komisji, Zastępca Przewodniczącego oraz 6 Członków Komisji). Wśród 8 członków Komisji Orzekającej uprawnienia radcy prawnego ma 5 osób.

Obsługa Komisji i Rzecznika Dyscypliny Finansów Publicznych zapewnia odpowiednio: Obsługa RKO i Rzecznika (obecnie 2 etaty).

3. Podnoszenie kwalifikacji i szkolenia pracowników RIO.

W roku 2013 pracownicy Izby uczestniczyli w wielu konferencjach, szkoleniach i spotkaniach o charakterze szkoleniowo-informacyjnym dotyczących m.in. następujących zagadnień :

- zamówienia publiczne;
- finanse samorządu terytorialnego . nadzór i kontrola;
- dotacje i subwencje w systemie finansowania samorządu;
- wykorzystanie aplikacji ACL w działalności kontrolnej;
- zadłużenie JST, sytuacja finansowa i ocena zdolności kredytowej JST;
- dotacje udzielane z budżetu JST;
- budżet zadaniowy;
- absolutorium dla organu wykonawczego JST;
- zmiany w kpa, orzecznictwo sądów administracyjnych;
- wstęp do prawa administracyjnego; zasady techniki prawotwórczej . proces redagowania uchwał i zarządzeń ;
- orzecznictwo sądów administracyjnych w zakresie prawa miejscowego;
- WPF jako narzędzie zarządzania finansami JST; sposoby prezentacji i analizy danych; wieloletnia prognoza finansowa, budżet i sprawozdawczość JST w systemie zarządzania budżetami BeSTi@;
- kompetencje osobiste i techniki szkoleniowe, wystąpienia publiczne i zasady tworzenia prezentacji;
- dyscyplina finansów publicznych (w tym szkolenie dla członków RKO);
- perspektywa finansowa UE 2014-2020;
- komunikacja interpersonalna;
- zmiany w ubezpieczeniach społecznych;
- podatek od osób fizycznych w roku 2013.

Ponadto pracownicy Izby uczestniczyli także dorazowo w szkoleniach realizowanych w ramach działalności szkoleniowej RIO dla lubuskich jednostek samorządu terytorialnego.

W roku 2013 przedstawiciele Izby uczestniczyli ponadto w cyklu szkoleń organizowanych w ramach Projektu „Dobre prawo . sprawne rządzenie+ przez Ministerstwo Administracji i Cyfryzacji we współpracy z Wydziałem Prawa i Administracji Uniwersytetu Warszawskiego (w ramach Działania 5.2 PO KL).

4. Współpraca z organami państwa i innymi instytucjami

Realizując ustawowe zadania RIO Zielona Góra współpracuje z wieloma organami państwa i innymi instytucjami.

Na podstawie sprawozdań, uchwały zarządów JST, przedkładanych izbom w trybie nadzoru i kontroli oraz na podstawie badań ankietowych opracowywano analizy, zestawienia liczbowe oraz udostępniano zgromadzoną dokumentację wg potrzeb ww. podmiotom. Zadania te były wykonywane niezależnie od udzielania informacji na podstawie ustawy o dostępie do informacji publicznej oraz niezależnie od działalności informacyjnej w trybie przepisów ustawy o regionalnych izbach obrachunkowych. W ramach współpracy przygotowywano m.in.:

na potrzeby Ministerstwa Finansów i Ministerstwa Administracji i Cyfryzacji dane dotyczące sytuacji finansowej JST ;

na potrzeby Ministerstwa Finansów - dane liczbowe, wynikające z projektów budżetów JST i projektów WPF na 2013r.; analiza błędów w systemie informatycznym, dotyczącym sporządzania sprawozdań;

- dla Ministerstwa Finansów i Wojewody Lubuskiego - zestawienia dotyczące zobowiązań lubuskich jednostek samorządu terytorialnego;

- dla Ministerstwa Administracji i Cyfryzacji - informacja dot. nadzoru nad uchwałami podjętymi przez JST w sprawie stawek opłat związanych z gospodarką odpadami, szczegółowych zasad ich ponoszenia, wzoru deklaracji i terminu złożenia pierwszej deklaracji;

- dla NIK wykaz JST planowanych do kontroli w 2014r.;

- dla Państwowej Agencji Rozwijania Problemów Alkoholowych - informacja dot. wyników kontroli w zakresie realizacji przez JST ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałania alkoholizmowi;

dla senatorów i posłów - analiza gospodarki finansowej wybranych JST; informacja dotycząca wyników działalności kontrolnej i nadzorczej - wg indywidualnego zapotrzebowania.

Ponadto, w ramach zadań realizowanych przez Krajowe Rady RIO, członkowie Kolegium i pracownicy wydziałów merytorycznych na bieżąco (w miarę zapotrzebowania) przekazują uwagi do projektów aktów prawnych regulujących szeroko rozumianą gospodarkę finansową JST (w tym w szczególności: zmiany w ustawie o finansach publicznych, zmiany rozporządzenia w zakresie sprawozdań budżetowej oraz w zakresie operacji finansowych jednostek sektora finansów publicznych).

II. Kolegium Izby i Składy Orzekające

1. Działalność nadzorcza

W zakresie działalności nadzorczej wyjątkowo rzeczowa Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej w Zielonej Górze obejmowała uchwały i zarządzenia podejmowane przez organy jednostek samorządu terytorialnego oraz związków międzygminnych, których katalog przedstawia załącznik Nr 1.

W roku 2013 Kolegium Izby na 34 posiedzeniach przeprowadziło badania w zakresie zgodności z prawem 5 940 **uchwał i zarządzeń** organów jednostek samorządu terytorialnego oraz związków międzygminnych - dla porównania:

- w roku 2012 . 5 517 uchwał i zarządzeń ,
- w roku 2011 . 5 756 uchwał i zarządzeń ,
- w roku 2010 . 5 045 uchwał i zarządzeń ,
- w roku 2009 . 5 147 uchwał i zarządzeń ,
- w roku 2008 . 4 848 uchwał i zarządzeń ,
- w roku 2007 . 4 800 uchwał i zarządzeń ,
- w roku 2006 . 4 149 uchwał i zarządzeń ,
- w roku 2005 . 4 353 uchwał i zarządzeń ,
- w roku 2004 . 4 152 uchwał i zarządzeń ,
- w roku 2003 . 4 063 uchwał i zarządzeń ,
- w roku 2002 . 3 409 uchwał i zarządzeń ,
- w roku 2001 . 3 608 uchwał i zarządzeń ,
- w roku 2000 . 3 373 uchwał i zarządzeń .

Z ogólnej liczby uchwał i zarządzeń organów jednostek samorządu terytorialnego oraz związków międzygminnych objętych nadzorem w roku 2013 rozstrzygnięcia Kolegium Izby przedstawiają się następująco:

- **przyjęte bez uwag** 5 524
- **z nieistotnym naruszeniem prawa** - 316
- **z istotnym naruszeniem prawa** 100

Większość uchwał budżetowych na rok 2013 podjęta została przed 31 grudnia 2012 roku . 97, natomiast 6 budżetów zostało uchwalonych w terminie do 31 stycznia 2013 roku. Ponadto 2 budżety zostały uchwalone po 31 stycznia 2013 roku. Są to: Celowy Związek Gmin SGO5, który podjął uchwałę budżetową 16 maja 2013 r. oraz Zielonogórski Związek Gmin, który podjął uchwałę budżetową 28 czerwca 2013 roku. Związane to było z powstaniem ww. związków.

Rozstrzygnięcia nadzorcze dotyczące uchwalonych **budżetów** na rok 2013 przedstawiają się następująco:

ogółem 105,

- **przyjęte bez uwag** 82,

- z nieistotnym naruszeniem prawa § 22,
- z istotnym naruszeniem prawa § 1.

W poszczególnych jednostkach samorządu terytorialnego oraz związkach mi dzygminnych rozstrzygni cia nadzorcze dotycz ce przebadanych **uchwaûbud etowych** na rok 2013 przedstawiaj si nast puj co:

Wyszczególnienie	Ilo jednostek (uchwa)	Rozstrzygni cia		
		bez uwag	nieistotne naruszenie prawa	istotne naruszenie prawa
1	2	3	4	5
Ogółem	105	82	22	1
Gminy	81	63	17	1
Powiaty	12	10	2	-
Miasta na prawach powiatu	2	1	1	-
Województwo samorz dowe	1	1	-	-
Zwi zki mi dzygminne	9	7	2	-

Najcz yiej stwierdzanymi nieprawidówo ciami w 2013 roku byÿ:

Lp.	Uchwaÿ i zarz dzenia w zakresie spraw finansowych dotycz ce:	Rodzaje nieprawidówo ci (najcz yiej wyst puj ce)
1.	bud etu	<ul style="list-style-type: none"> - nieprawidówo ustalenie limitu zobowi za z tytuÿu zaci ganych kredytów i po yczek niezgodnie z zaÿ o przychodach, co narusza art. 212 ust. 1 pkt 6 ww. ustawy o finansach publicznych; - brak ustalenia limitu z tytuÿu zaci ganych kredytów na pokrycie wyst puj cego w ci gu roku przej ciowego deficytu bud etu, co narusza art. 212 ust. 1 pkt 6 ww. ustawy o finansach publicznych; - niezgodno ŷ cznej kwoty rezerw podanej w cz ci normatywnej uchwaÿ z planem wydatków bud etu; - nierównowa enie bud etu; - brak wskazania przeznaczenia nadwy ki bud etowej, co narusza art. 212 ust. 1 pkt 3 ustawy o finansach publicznych; - wyst powanie bÿ dów rachunkowych; - nieprawidówo klasyfikacja dochodów i wydatków oraz przychodów i rozchodów;
2.	zmian bud etu	<ul style="list-style-type: none"> - niezgodno limitu zobowi za z tytuÿu zaci ganych kredytów i po yczek na sfinansowanie przej ciowego deficytu bud etu z upowa nieniem organu wykonawczego do zaci gania kredytów i po yczek na sfinansowanie przej ciowego deficytu bud etu, co narusza art. 212 ust. 1 pkt 6 ustawy o finansach publicznych - niedokonanie zmiany limitu z tytuÿu zaci ganych kredytów i po yczek oraz emitowanych papierów warto ciowych w zwi zku ze zmian kwoty przychodów, co narusza art. 212 ust. 1 pkt 6 ustawy o finansach publicznych; - nieokre lenie limitu zobowi za z tytuÿu emisji papierów warto ciowych oraz kredytów i po yczek zaci ganych na sfinansowanie planowanego deficytu, co narusza art. 212 ust. 1 pkt 6 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych; - brak aktualizacji zaÿ cznika dot. planowanych dotacji bud etu gminy dla podmiotów nale cych i nienale cych do sektora finansów publicznych, co narusza art. 214 pkt 1 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych; - niezgodno zaÿ cznika dot. dochodów i wydatków zwi zanych z realizacj zada wykonywanych na podstawie porozumie (umów) mi dzy jst - z planem dochodów i wydatków bud etu; - brak okre lenia przeznaczenia nadwy ki bud etowej b d ródeÿ pokrycia deficytu, co narusza art. 212 ust.1 pkt 4 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych;

		<ul style="list-style-type: none"> - niezamieszczenie w części normatywnej uchwały postanowień dotyczących planowanych dochodów i wydatków budżetu związanych z realizacją zadań realizowanych w drodze umów lub porozumień między jednostkami samorządu terytorialnego, co narusza art. 237 ust. 2 pkt 3 ustawy o finansach publicznych; - brak zrównoważenia dochodów i wydatków związanych z gromadzeniem środków z opłat i kar za korzystanie ze środowiska, co narusza art. 403 ust. 2 ustawy z dnia 24 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska (Dz. U. z 2008 r. Nr 25, poz. 150 z późn. zm.); - wprowadzenie po stronie wydatków budżetu nowe zadania jednostek pomocniczych w ramach funduszu sołectkiego w trakcie roku budżetowego, co narusza art. 211 ust. 1 i ust. 4 pkt 9 ustawy o finansach publicznych w zw. z art. 4 ust. 3 i ust. 4 ustawy z dnia 20 lutego 2009 r. o funduszu sołectkim (Dz.U. Nr 52, poz. 420 z późn. zm.); - przeznaczenie rezerwy celowej na zadania o wiatowe na inne cele bez uzyskania pozytywnej opinii komisji wyjątkowej do spraw budżetu organu stanowiącego, co narusza art. 259 ust 2 ustawy o finansach publicznych; - niezgodności załączników z planem dochodów i wydatków budżetu; - określenie pomocy finansowej dla innej jednostki samorządu terytorialnego poprzez określenie wysokości rat miesięcznych bez ustalenia łącznej kwoty udzielonej pomocy finansowej, co narusza art. 216 ust. 2 pkt 5 ustawy o finansach publicznych; - błędny rachunkowy; - błędny klasyfikacyjny po stronie dochodów i wydatków oraz przychodów i rozchodów; - powoływanie niepełnej podstawy prawnej uchwały;
3.	wieloletniej prognozy finansowej i zmian	<ul style="list-style-type: none"> - niezachowanie w prognozie kwoty długu w roku 2014 i latach następujących relacji, o której mowa w art. 243 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz.U. Nr 157, poz. 1240 z późn. zm.), - brak objęcia tych wartości, co narusza art. 226 ust. 1 pkt 67 ustawy o finansach publicznych; - ustalenie nieprawidłowej kwoty długu, co narusza art. 226 ust. 1 pkt 6 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz.U. Nr 157, poz. 1240 z późn. zm.); - nieprawidłowe określenie w załączniku dot. przedsięwzięcia limitu zobowiązań w relacji do łącznych nakładów finansowych oraz sumy wydatków przyjętych w poszczególnych latach objętych prognozą, czym naruszono przepisy art. 226 ust. 3 pkt 3 i 5 ustawy o finansach publicznych; - braku w załączniku Nr 2 dotyczącym wykazu przedsięwzięcia określenia łącznych nakładów finansowych i limitu zobowiązań, co narusza art. 226 ust. 3 pkt 3 i 5 ustawy o finansach publicznych; - brak aktualizacji załącznika wykaz przedsięwzięcia, co narusza art. 231 ust. 2 ustawy o finansach publicznych; - brak określenia w WPF przeznaczenia prognozowanej nadwyżki budżetowej; - określenie wysokości spłaty długu podane zostały w kwotach niezgodnych z wcześniej podpisanymi umowami kredytowymi, co narusza art. 226 ust. 1 pkt 5 i 6 ustawy o finansach publicznych; - błędny rachunkowy
4.	procedury uchwalania budżetu	-----
5.	emitowania obligacji oraz określenia zasad ich zbywania, nabywania i wykupu przez organ wykonawczy	-----
6.	zobowiązania w zakresie podejmowania inwestycji i remontów o wartości przekraczającej granic ustalone corocznie przez organ stanowiący	-----

7.	zaciągania długoterminowych pożyczek i kredytów	<ul style="list-style-type: none"> - podjęcie uchwały o zacięgnięciu pożyczki bez zmian w uchwale budżetowej w zakresie planu przychodów, co narusza art. 89, art. 91, art. 211 ust. 1 i ust. 2, art. 212 ust. 1 pkt 4 i pkt 6 ustawy o finansach publicznych; - wskazanie celu zacięgnięcia kredytu niezgodnie z art. 89 ust. 1 ustawy o finansach publicznych
8.	udzielania pożyczek	-----
9.	udzielania poręczeń	-----
10.	zaciągania krótkoterminowych pożyczek i kredytów	-----
11.1	określenia zakresu i zasad przyznawania dotacji oraz stawek udzielanych dotacji dla jednostek organizacyjnych jst	-----
11.2.	zasad przyznawania dotacji dla podmiotów niezaliczonych do sektora finansów publicznych	<ul style="list-style-type: none"> - podjęcie bez podstawy prawnej uchwały w sprawie zasad dofinansowania usuwania wyrobów zawierających azbest z terenu gminy . uchwała podjęta w celu realizacji zadania wynikającego z Programu Oczyszczania Kraju z azbestu; - wprowadzenie w uchwale zapisu z przekroczeniem upoważnienia określonego w art. 90 ust. 4 ustawy z dnia 7 września 1991 r. o systemie owiato: „Szkolna lub placówka jest zobowiązana do prowadzenia wyodrębnionej dokumentacji finansowo-księgowej środków finansowych otrzymanych na realizację zadania zgodnie z zasadami wynikającymi z ustawy o rachunkowości w sposób umożliwiający identyfikację poszczególnych operacji księgowych; - nieprzekazanie do zaopiniowania Prezesowi Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów projektu uchwały w sprawie określenia zasad udzielenia dotacji na sfinansowanie prac konserwatorskich, restauratorskich lub robót budowlanych przy zabytku wpisanym do rejestru zabytków przewidującej pomoc publiczną, co narusza art. 7 ust 3 ustawy z dnia 30 kwietnia 2004 r. o postępowaniu w sprawach dotyczących pomocy publicznej; - wprowadzenie w uchwale w sprawie określenia zasad udzielenia dotacji na sfinansowanie prac konserwatorskich, restauratorskich lub robót budowlanych przy zabytku wpisanym do rejestru zabytków zapisów które wykraczają poza zakres upoważnienia ustawowego określonego w art. 81 ust. 1 ustawy o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami: <ul style="list-style-type: none"> • Ustanawia się postanowienia, jakie winna zawiera umowa o udzielenie dotacji,; • Ustanawia sposób ewidencjonowania i upowszechniania informacji o udzielonych dotacjach; • W wniosku o przyznanie dotacji należy wskazać : wykaz prac lub robót budowlanych wykonywanych przy danym zabytku w okresie 3 lat poprzedzających dzień złożenia wniosku z podaniem łącznej wysokości nakładów, w tym wysokości i rodzaju dofinansowania otrzymanych ze środków publicznych.; • W celu rozliczenia dotacji podmiot, który ją otrzymał zobowiązany jest złożyć Burmistrzowi sprawozdanie, zgodnie z załącznikiem nr 2 do niniejszej uchwały.+ • Burmistrz prowadzi zestawienie danych o udzielonych dotacjach oraz jakie elementy to zestawienie zawiera; • w załączniku do uchwały informacja o środkach publicznych przekazanych z innych źródeł na te same prace lub roboty budowlane przy zabytku oraz informacja o wystąpieniu o takie środki złożonym do innych podmiotów:+i Wykaz prac lub robót budowlanych wykonanych przy danym zabytku w okresie 3 lat poprzedzających dzień złożenia wniosku z podaniem łącznej wysokości nakładów, w tym wysokości i rodzaju otrzymanego dofinansowania ze środków publicznych.; • załącznik do uchwały Sprawozdanie z udzielonej dotacji na prace konserwatorskie, restauratorskie lub roboty budowlane przy zabytku wpisanym do rejestru zabytków+ - podjęcie bez podstawy prawnej uchwały w sprawie udzielania dotacji

		<p>przedmiotowych dla samorządowego zakładu budowlanego+określonej oprócz stawki dotacji przedmiotowej - kwoty dotacji rocznej w roku budowlanym dla samorządowego zakładu budowlanego, tryb udzielania i rozliczania dotacji przedmiotowych oraz postanawiającej, a Dotacja udzielona z budżetu Gminy wykorzystana niezgodnie z przeznaczeniem, pobrana nielegalnie lub w nadmiernej wysokości podlega zwrotowi do budżetu gminy wraz z odsetkami w wysokości określonej jak dla zaległości podatkowych.+</p> <ul style="list-style-type: none"> - w uchwale w sprawie zasad udzielania dotacji celowej na dofinansowanie do budowy przydomowej oczyszczalni ścieków na terenie gminy wprowadzenie zapisu: w przypadku większej liczby wniosków ich realizacja nastąpi w pierwszej kolejności w roku następnym.+ co narusza art. 211 ust. 1 do 3, art. 233 pkt 1 w związku z art. 250 pkt 2 ustawy o finansach publicznych (kreowanie budżetu lat przyszłych przez organ stanowiący) - nieprawidłowa podstawa prawna;
12.1	podatków i opłat lokalnych	<ul style="list-style-type: none"> - odmienne od ustawowego określenie przedmiotu opodatkowania podatkiem od rodków transportowych, poprzez pominięcie jednego z zespołów pojazdów, czym naruszono przepisy art. 10 ust. 1 pkt 6 w związku z art. 8 pkt 6, art. 12b i art. 20 ust. 1 i 2 ustawy z dnia 12 stycznia 1991 r. o podatkach i opłatach lokalnych; - podmiotowe różnicowanie stawek opłaty targowej, co narusza art. 19 pkt 1 ustawy z dnia 12 stycznia 1991 r. o podatkach i opłatach lokalnych; - zwolnienie przedmiotowo-podmiotowe od opłaty targowej, co narusza art. 19 pkt 3 ustawy z dnia 12 stycznia 1991 r. o podatkach i opłatach lokalnych; - nieprawidłowe ustalenie stawki podatku od rodków transportowych, czym naruszono przepis art. 10 ust. 1 pkt 6 lit. a ustawy z dnia 12 stycznia 1991 r. o podatkach i opłatach lokalnych; - nieprawidłowe ustalenie stawki opłaty targowej, co narusza art. 19 pkt 1 lit a w związku z art. 20 ust. 1 i 2 ustawy z dnia 12 stycznia 1991 r. o podatkach i opłatach lokalnych; - uchylene w trakcie roku podatkowego wcześniejsze uchwalonego zwolnienia przedmiotowego w podatku od nieruchomości, co narusza art. 7 ust. 3 ustawy z dnia 12 stycznia 1991 r. o podatkach i opłatach lokalnych; - zamieszczenie we wzorach deklaracji oraz informacji w sprawie podatku od nieruchomości, podatku rolnego i leśnego o wiadczenie : Niniejsze o wiadczenie potwierdzam własnoręcznie podpisem uprzedzony o odpowiedzialności karnej z art. 233 Kodeksu Karnego za składanie danych niezgodnych z prawdą.+ oraz o wiadczenie, że podane przeze mnie dane są zgodne z prawdą. Niniejsze o wiadczenie potwierdzam własnoręcznie podpisem uprzedzony o odpowiedzialności karnej z art. 233 Kodeksu Karnego za składanie danych niezgodnych z prawdą.+ co narusza odpowiednio art. 6 ust. 13 ustawy z dnia 12 stycznia 1991 r. o podatkach i opłatach lokalnych, art. 6a ust. 11 ustawy z dnia 15 listopada 1984 r. o podatku rolnym, art. 6 ust. 9 ustawy z dnia 30 października 2002 r. o podatku leśnym oraz art. 18 ust. 2 pkt 8 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym; - brak zgłoszenia projektu uchwały zawierającego program pomocowy przewidujący udzielenie pomocy de minimis Prezesowi Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów, co narusza art. 7 ust. 3 ustawy z dnia 30 kwietnia 2004 r. o postępowaniu w sprawach dotyczących pomocy publicznej (tekst jedn. Dz. U. z 2007 r. Nr 59, poz. 404 z późn. zm.) w związku z art. 20b ustawy z dnia 12 stycznia 1991 r. o podatkach i opłatach lokalnych (tekst jedn. Dz. U. z 2010 r. Nr 95, poz. 613 z późn. zm.); - nieprawidłowa podstawa prawna;
12.2	opłat za gospodarowanie odpadami komunalnymi	<ul style="list-style-type: none"> - zobowiązanie właścicieli nieruchomości w deklaracji o wysokości opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi składanej przez właścicieli nieruchomości zamieszkających,+ do podania numeru telefonu oraz do składania następujących o wiadczenie, za wiadczenie i wykazów: - o wiadczenie wskazujące uczęszczanie dzieci, pozostające poza miejscem zamieszkania oraz stosownie za wiadczenie ze szkoły, placówki lub uczelni, kompletów itp.; - o wiadczenie wskazujące osoby pozostające poza granicami kraju oraz potwierdzenie zgłoszenia organowi podatkowemu ustanowienia pełnomocnika do spraw doręczeń lub innego dokumentu wiadczonego o pobycie za granicą, kompletów itp.; - o wiadczenie wskazujące zameldowanie na nieruchomości ale

		<p>zamieszkałe poza granicami Gminy oraz kopia deklaracji o wysokości opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi złożonej w tej gminie b d stosownie za wiadczenie Urz du tej gminy, kompletówõ ÷</p> <ul style="list-style-type: none"> - sO wiadczenie wskazuj ce osoby zameldowane na nieruchomości, której dotyczy deklaracja, lecz zamieszkuj ce pod innym adresem na terenie Gminy, szt. õ ÷; - sWykaz osób zamieszkuj cych dan nieruchomości , (zaÿ Nr 2 do deklaracji), szt. õ ÷ - sWykaz osób zamieszkuj cych dan nieruchomości na terenie Gminy÷ - sO wiadczam, e podane przeze mnie dane s zgodne z prawd . Niniejsze o wiadczenie potwierdzam wÿsnorodnym podpisem uprzedzony o odpowiedzialno ci karnej z art. 233 Kodeksu Karnego za skÿadanie danych niezgodnych z prawd .÷ - sO wiadczam, e podane przeze mnie dane s zgodne z prawd . Niniejsze o wiadczenie potwierdzam wÿsnorodnym podpisem uprzedzony o odpowiedzialno ci karnej z art. 56 Kodeksu karnego skarbowego za skÿadanie danych niezgodnych z prawd .÷ <p>co narusza art. 6n ustawy z dnia 13 wrze nia 1996 r. o utrzymaniu czysto ci i porz dku w gminach (j.t. Dz. U. z 2012 r., poz. 391 z pó n. zm.) w zwi zku z art. 2 ust. 2, art. 7 pkt 2 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. o ochronie danych osobowych (j.t. Dz.U. z 2002 r. Nr 101, poz. 926 z pó n. zm.);</p> <ul style="list-style-type: none"> - podmiotowe ró nicowanie stawek opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi, co narusza art. 6k, ust. 1, pkt 1; art. 6j ust. 2a w zwi zku z art. 6j, ust. 1 i ust. 2; art. 6k ust. 2, ust. 3 i ust. 4 ustawy z dnia 13 wrze nia 1996 r. o utrzymaniu czysto ci i porz dku w gminach; - ró nicowanie stawek opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi ze wzgl du na cz stotliwo wywozu odpadów komunalnych, ró nicowanie stawek opłaty w zale no ci od wieku poszczególnych osób zamieszkuj cych dan nieruchomości przy przyj ciu metody od ilo ci osób zamieszkuj cych nieruchomości co narusza art. 6j ust. 2a ustawy o utrzymaniu czysto ci i porz dku w gminach; - ustalenie smiesi cnej stawki opłaty za pojemnik÷, niezgodnie z art. 6j ust. 3 ustawy o utrzymaniu czysto ci i porz dku w gminach; - wprowadzenie w uchwale dotycz cej wzoru deklaracji o wysokości opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi skÿadanej przez wÿa cicieli nieruchomości innego terminu wniesienia opłat za gospodarowanie odpadami komunalnymi, ni wynikaj cego z uchwaÿ w sprawie okre lenia cz stotliwo ci i trybu uiszczania opłat za gospodarowanie odpadami komunalnymi na obszarze Gminy, co wykracza poza zakres upowa nienia udzielonego organowi stanowi cemu gminy w art. 6n ustawy o utrzymaniu czysto ci i porz dku w gminach - ustalenie ulgi w opłatach za odbiór odpadów komunalnych dla rodzin wielodzietnych: szni ki w wysoko ci 25% miesi cznych kosztów ÿ cznych odbioru odpadów komunalnych÷ - wyznaczenie nierealnego dla wÿa ciciela nieruchomości terminu zÿb enia pierwszej deklaracji w zwi zku z terminem wej cia w ycie uchwaÿ; - wprowadzenie w deklaracji o wysokości opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi przez wÿa cicieli nieruchomości zapisu sWnioskodawca wyra a zgod na przetwarzanie danych osobowych dla celów zwi zanych z wystawieniem tytuÿ wykonawczego przez Wójta Gminy Zabór, zgodnie z ustaw z dnia 29 sierpnia 1997 r. o ochronie danych osobowych (t.j. Dz.U. z 2002 r. Nr 101, poz. 926 z pó n. zm.) wykraczaj poza zakres upowa nienia udzielonego organowi stanowi cemu gminy w art. 6n ust. 1 pkt 1 i ust. 2 ustawy o utrzymaniu czysto ci i porz dku w gminach oraz stanowi naruszenie dyspozycji art. 23 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. o ochronie danych osobowych; - ustalenie miejsca skÿadania deklaracji o wysokości opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi przez wÿa cicieli nieruchomości u soÿtysa, co narusza art. 6q ust. 2 ustawy o utrzymaniu czysto ci i porz dku w gminach - obowi zek skÿadania korekty deklaracji, a nie nowej deklaracji w przypadku zmiany danych b d cych podstaw ustalenia wysoko ci opłaty, co narusza art. 6m ust. 2 ustawy o utrzymaniu czysto ci i porz dku w gminach;
13.	absolutorium	-----

14.	pozostałe uchwały i zarządzenia	- podjęcie uchwały w sprawie upoważnienia Wójta Gminy do zaciągnięcia zobowiązania związanego z realizacją zadania pn.: „Kompleksowa termomodernizacja budynków o wiatowych Gminy, w formule partnerstwa publiczno-prywatnego” oraz zabezpieczenia w budżecie Gminy na następny rok budżetowy środków finansowych na ten cel . bez podstawy prawnej.
-----	---------------------------------	--

2. Działalność opiniodawcza

W roku 2013 wydano łącznie **819 opinii**, które dotyczyły następujących spraw :

- możliwości spłaty kredytu lub pożyczki (89 opinii),
- przedkładanych projektów budżetów JST (108 opinii),
- przedkładanych informacji o przebiegu wykonania budżetu za I półrocze 2012 r. (105 opinii),
- sprawozdania z wykonania budżetu za rok 2012 (103 opinie),
- wniosków komisji rewizyjnych w sprawie absolutorium (103 opinie),
- możliwości wykupu papierów wartościowych (14 opinii),
- możliwości sfinansowania deficytu w uchwale budżetowej (art. 246 ust. 3 ufp) (39 opinii),
- w sprawie nieudzielenia absolutorium (1 opinia),
- projektów uchwały wieloletnich prognozach finansowych (109 opinii),
- możliwości sfinansowania deficytu przedstawionego w projekcie uchwały budżetowej (art. 246 ust.1 ufp) (45 opinii),
- prawidłowości planowanej kwoty długu (art. 230 ust. 4 ufp) (103 opinie).

Najczęściej występującymi nieprawidłowościami, sygnalizowanymi w roku 2013 przez składy orzekające Regionalnej Izby Obrachunkowej w Zielonej Górze, przy opiniowaniu spraw, o których mowa w art. 13 ustawy z dnia 7 października 1992 r. o regionalnych izbach obrachunkowych (j.t. Dz. U. z 2012 r., poz.1113 z późn. zm.) oraz art. 230 ust. 4 i art. 246 ust. 1 i 2 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (j.t. Dz. U. z 2013 r., poz. 885 z późn. zm.) były:

W opiniach o prawidłowości planowanej kwoty długu, wydanych na podstawie przyjętej przez JST (związek mi dzygminny) wieloletniej prognozy finansowej oraz uchwały budżetowej na rok 2013 (art. 230 ust. 4 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych)

Stwierdzone nieprawidłowości, mające charakter naruszenia prawa dotyczący:

- niezachowania w wybranych latach, których dotyczyła sporządzona wieloletnia prognoza finansowa . przepisów art. 243 ust.1 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych;
- przekroczenia limitu spłaty długu w roku budżetowym, o którym mowa w art. 169 ust. 1 ustawy o finansach publicznych z 2005 roku . z uwagi na prowadzony przez jednostkę samorządu terytorialnego proces restrukturyzacji długu, mający na celu spełnienie od roku 2014 . relacji, o której mowa w art.243 ust.1 ustawy o finansach publicznych z 2009 r. ;
- podania błędnej kwoty długu na koniec roku budżetowego, skutkującej błędnymi kwotami długu w kolejnych latach objętych prognozami oraz błędnymi wskaźnikami spłaty długu oraz kwoty długu na koniec roku.

Składy orzekają ce Regionalnej Izby Obrachunkowej w Zielonej Górze wydają 6 opinii negatywnie opiniuj cych prawidłowo kwoty dżugu, ustalón na podstawie przyj tej przez JST wieloletniej prognozy finansowej oraz uchważy bud etowej na rok 2013.

Opinie negatywne wydane przez składy orzekają ce Izby dotyczyły prawidłowo ci kwoty dżugu:

- Powiatu Wschowskiego (uchwaą Nr 110/2013 Składu Orzekają cego RIO w Zielonej Górze z dnia 28 stycznia 2013 r.);
- Powiat arskiego (uchwaą Nr 137/2013 Składu Orzekają cego RIO w Zielonej Górze z dnia 06 lutego 2013 r.);
- Powiatu Gorzowskiego (uchwaą Nr 142/2013 Składu Orzekają cego RIO w Zielonej Górze z dnia 21 lutego 2013 r.);
- Miasta Gozdnic (uchwaą Nr 105/2013 Składu Orzekają cego RIO w Zielonej Górze z dnia 31 stycznia 2013 r.);
- Miasta i Gminy Lubsko (uchwaą Nr 118/2013 Składu Orzekają cego RIO w Zielonej Górze z dnia 04 lutego 2013 r.);
- Gminy Wymiarki (uchwaą Nr 81/2013 Składu Orzekają cego RIO w Zielonej Górze z dnia 29 stycznia);

Od opinii negatywnych wydanych przez składy orzekają ce Izby - odwońania do Kolegium RIO (w ustawowym terminie) wniesione zostały przez:

- Powiat Wschowski,
- Powiat arski oraz
- Miasto i Gmin Lubsko.

W zjó onym odwońaniu od opinii składu orzekają cego Izby Powiat Wschowski powońają si , mi dzy innymi na to, e organy Powiatu ponownie przeanalizowały warto ci przyj te w uchwale bud etowej Powiatu na rok 2013 oraz w Wieloletniej Prognozie Finansowej Powiatu. Ponadto zamiarem Powiatu jest wyemitowanie obligacji w celu spżyty wszystkich wcze niej zaci gni tych kredytów a redukcja wydatków bie cych oraz reorganizacja pracy urz du i jednostek podległych powinny spowodowa systematyczne obni anie si zadżu enia Powiatu. Maj c na uwadze rezultaty ju podj tych oraz planowanych dziań Powiat Wschowski przedstawił projekt uchważy w sprawie zmiany Wieloletniej Prognozy Finansowej Powiatu oraz projekt uchważy w sprawie zmiany uchważy bud etowej Powiatu na rok 2013.

W wyniku poddania badaniu nadzorcemu Kolegium Izby - podj tej przez Rad Powiatu Wschowskiego, na sesji w dniu 20 lutego 2013 r. uchważy w sprawie uchwalenia Wieloletniej Prognozy Finansowej Powiatu Wschowskiego na lata 2013-2018 (poprzednia uchwaą w tej sprawie zostań uniewa niona przez Kolegium Izby z powodu nie zachowania w roku 2014 i 2015 relacji z art. 243 ust.1 ustawy o finansach publicznych z 2009 r.) Kolegium Izby stwierdził niewa no tej uchważy . z powodu podj cia tej uchważy z naruszeniem przepisów art. 226 ust.1 pkt 5 i 6 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych, stanowi cych o tym, e prognoza finansowa jednostki samorz du terytorialnego powinna by realistyczna. Wymaga tych nie speńniań uchwaą przyj ta przez organ stanowi cy Powiatu Wschowskiego, w dniu 20 lutego 2013 r. poniewa wybrane warto ci, istotne dla zachowania od roku 2014 . relacji, o której mowa w art.243 ust.1 ustawy

o finansach publicznych z 2009 r. . tzn. wysoko spłaty długu w wybranych latach . podane zostały w kwotach niezgodnych z wcześniejszymi podpisanymi przez Powiat umowami kredytowymi. Skutkowało to podaniem błędnych kwot długu Powiatu na koniec kolejnych lat objętych Prognoz . Zostało to udokumentowane w zestawieniu spłaty długu, opracowanym przez Zarząd Powiatu i przedstawionym na posiedzeniu Kolegium Izby.

Mając na uwadze powyższe . na podstawie uchwały Nr 112/2013 z dnia 13 marca 2013 r. - Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej w Zielonej Górze oddaliło odwołanie wniesione przez Radę Powiatu Wschowskiego od opinii negatywnie opiniującej prawidłowo planowanej kwoty długu Powiatu Wschowskiego w latach 2013-2018, wynikającej z planowanych i już zacięgniętych zobowiązań .

Uzasadniając zajęte stanowisko Kolegium Izby powołało się , między innymi na fakt uchwalenia przez Radę Powiatu Wschowskiego uchwały w sprawie uchwalenia Wieloletniej Prognozy Finansowej Powiatu Wschowskiego na lata 2013 - 2018 - w sposób istotnie naruszający przepisy art. 226 ust.1 pkt 5 i 6 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych ponieważ uchwalony dokument zawierał nierealistyczne dane dotyczące spłaty rozchodów oraz kwoty długu Powiatu w wybranych latach objętych Prognoz .

Powiat arski w złożonym odwołaniu powołał się na dokonanie przez Radę Powiatu arskiego, na sesji nadzwyczajnej - zmian uchwały w sprawie uchwalenia Wieloletniej Prognozy Finansowej Powiatu na lata 2013-2025, która polegała, między innymi na wprowadzeniu danych z wykonania budżetu Powiatu w roku 2012 oraz prognozowanych wpływów z tytułu sprzedaży majątku Powiatu w roku 2013. Powiat poinformował, że dokonana została ponadto ponowna analiza wartości przyjętych w Prognozie (zawartych w załączniku nr 1) która umożliwiła ujawnienie w budżecie Powiatu na rok 2013 oraz w WPF - czciowej restrukturyzacji zadłużenia Powiatu, polegającej na redukcji długu poprzez wcześniejszy wykup obligacji, w 2013 roku, w wysokości 2.500.000 złotych. Dokonane zmiany oraz kontynuowanie polityki oszczędnościowej pozwoliło, w ocenie Rady Powiatu arskiego na zachowanie od roku 2014 i w kolejnych latach objętych Prognoz - wskazywana z art. 243 ust. 1 ustawy o finansach publicznych z 2009 r.

Oceniając pozytywnie, także pod kątem realistyczności - działania podjęte przez Powiat arski w celu zachowania, od roku 2014 relacji, o której mowa w art. 243 ust. 1 ustawy o finansach publicznych z 2009 r. . Kolegium Izby na posiedzeniu w dniu 13 marca 2013 roku uwzględniło odwołanie wniesione przez Radę Powiatu arskiego, od uchwały Nr 137/2013 Składu Orzekającego Izby, negatywnie opiniującej prawidłowo planowanej kwoty długu Powiatu arskiego w latach 2013-2025 i zmieniło opinię . na opinię pozytywną o prawidłowości planowanej kwoty długu Powiatu arskiego w latach 2013-2025, wynikającej z zacięgniętych zobowiązań .

Wnosząc odwołanie od opinii składu orzekającego Izby, negatywnie opiniującej prawidłowo kwoty długu Miasta i Gminy Lubsko . jednostka samorządu terytorialnego powołała się , między innymi na to, że istotnej zmianie uległa sytuacja finansowa Gminy Lubsko po uwzględnieniu wykonania budżetu w roku 2012 ponieważ , między innymi zmniejszyła się kwota długu na koniec 2012 roku oraz zmieniła wysokość wydatków ze spłaty długu w porównaniu z danymi zaprezentowanymi w pierwotnej uchwale w sprawie uchwalenia WPF Miasta i Gminy Lubsko oraz uchwale budżetowej na rok 2013. Zmiany te uwzględnione zostały w uchwale zmieniającej uchwałę budżetową Gminy na rok 2013 oraz w uchwale zmieniającej WPF Gminy na lata 2013-2027, podjętych na sesji nadzwyczajnej Rady

Miejskiej w dniu 20 lutego 2013 roku. Zmiany dotyczą tak e wysoko ci dochodów i wydatków bud etu . pozwalaj c na zachowanie, pocz wszy od roku 2014 oraz w kolejnych latach obj tych Prognoz relacji, o której mowa w art. 243 ust. 1 ustawy o finansach publicznych z 2009 r.

Odnosz c si do tre ci wniesionego odwołania Kolegium Izby zwróciø uwag na rozbie no pomi dzy danymi dotycz cymi wysoko ci wy¿cze z kwoty d¿ugu, prezentowanymi w uchwale zmieniaj cej WPF Gminy, podj tej 27 grudnia 2012 roku oraz w uchwale uchwalaj cej WPF Gminy na lata 2013 . 2027, równie podj tej na sesji w dniu 27 grudnia 2012 roku.

Dopiero zmiany wprowadzone w uchwale zmieniaj cej WPF Miasta i Gminy Lubsko na lata 2013-2027, na sesji nadzwyczajnej w dniu 20 lutego, w szczególno ci urealnienie wy¿cze ze sp¿aty d¿ugu oraz kwoty d¿ugu na koniec 2012 r. pozwoliø na ponown ocen prawdziwo ci planowanej kwoty d¿ugu Gminy Lubsko w latach 2013-2027 i uwzgl dnienie z¿ onego odwołania oraz zmian przez Kolegium Izby opinii negatywnej . na opini pozytywn z uwag . Uwaga Kolegium Izby odnosiã si do wysoko ci dopuszczalnego oraz planowanego wska nika sp¿aty d¿ugu Gminy w roku 2014, który w uj ciu planistycznym osi gn ýwarto ujemn a po uwzgl dnieniu wy¿cze ze sp¿aty d¿ugu . warto zerow .

W odniesieniu do Miasta Gozdnica . w dniu 22 marca 2013 r. sk¿ad orzekaj cy Izby, maj c na uwadze zmiany wprowadzone w uchwale bud etowej Miasta Gozdnica na rok 2013 oraz na podstawie danych zawartych w Wieloletniej Prognozie Finansowej Miasta na lata 2013-2018 - ponownie wypowiedziaø si w sprawie kwoty d¿ugu Miasta Gozdnica i zaopiniowaø pozytywnie z uwag prawdziwo ci planowanej kwoty d¿ugu Miasta Gozdnica na lata 2013-2018. Uwaga sk¿adu orzekaj cego dotyczyã planowanego przekroczenia, w roku 2013 - wska nika sp¿aty d¿ugu, o którym mowa w art. 169 ust.1 ustawy o finansach publicznych z 2005 r. . w zwi zku z podj tymi przez Miasto Gozdnica dzia¿aniami w celu restrukturyzacji zad¿u enia Miasta (w bud ecie Miasta zaplanowane zostaj¿ przychody z tytu¿u emisji papierów warto ciowych w celu sp¿aty wcze niej zaci gni tych zobowi za z tytu¿u emisji obligacji). Podj cie dzia¿a restrukturyzacyjnych okazaø si konieczne dla zachowania przez Miasto, pocz wszy od roku 2014 - relacji z art. 243 ust. 1 ustawy o finansach publicznych z 2009 r.

W odniesieniu do Gminy Wymiarki - w dniu 16 kwietnia 2013 r. sk¿ad orzekaj cy Izby, maj c na uwadze zmiany wprowadzone w uchwale bud etowej Gminy Wymiarki na rok 2013 oraz na podstawie danych zawartych w Wieloletniej Prognozie Finansowej Gminy Wymiarki na lata 2013. 2022 ponownie wypowiedziaø si w sprawie prawdziwo ci kwoty d¿ugu Gminy i zaopiniowaø pozytywnie z uwag prawdziwo ci planowanej kwoty d¿ugu Gminy Wymiarki na lata 2013 . 2022. Uwaga sk¿adu orzekaj cego dotyczyã planowanego przekroczenia, w roku 2013 - wska nika sp¿aty d¿ugu, o którym mowa w art. 169 ust.1 ustawy o finansach publicznych z 2005 r. . w zwi zku z planowanymi dzia¿aniami w celu restrukturyzacji zad¿u enia Gminy (w bud ecie Gminy zaplanowana zostaj¿ sp¿ata zobowi za z tytu¿u wcze niej zaci gni tych kredytów i po ycze na poziomie 24,96% prognozowanych dochodów bud etu Gminy w roku 2013). Podj cie dzia¿a restrukturyzacyjnych okazaø si konieczne dla zachowania przez Gmin , pocz wszy od roku 2014 - relacji z art. 243 ust. 1 ustawy o finansach publicznych z 2009 r.

W odniesieniu do Powiatu Gorzowskiego . w dniu 17 maja 2013 roku sk¿ad orzekaj cy Izby, maj c na uwadze zmiany wprowadzone do uchwa¿y bud etowej Powiatu w roku 2013 oraz na

podstawie uchwalonej przez Powiat, w dniu 23 kwietnia 2013 roku Wieloletniej Prognozy Finansowej Powiatu na lata 2013-2027 (poprzednia uchwała w tej sprawie została oceniona za nieważną przez Kolegium Izby, na posiedzeniu w dniu 20 lutego 2013 r. z uwagi na niezachowanie w latach 2014-2019 relacji z art. 243 ust. 1 ustawy o finansach publicznych z 2009 r.) ponownie odniósł się do sprawy prawidłowości planowanej kwoty długu Powiatu Gorzowskiego, wynikającej z zacigniętych zobowiązań oraz z zobowiązań planowanych do zacięcia i zaopiniował pozytywnie z uwagami prawidłowości planowanej kwoty długu Powiatu Gorzowskiego, wynikającej z planowanych i zacigniętych zobowiązań. Uwagi składu orzekającego dotyczą, między innymi: przekroczenia wskazanego w art. 169 ust. 1 ustawy o finansach publicznych z 2005 r. co zostało uzasadnione restrukturyzacji zadłużenia i zamiarem emisji papierów wartościowych przez Powiat w celu spełnienia od roku 2014 indywidualnego wskazania spłaty długu, o którym mowa w art. 243 ust. 1 ustawy o finansach publicznych z 2009 r. oraz utrzymaniu w wysokim poziomie zadłużenia Powiatu, wymagającym stałego monitorowania.

W odniesieniu do Powiatu Wschowskiego w dniu 21 czerwca 2013 roku skład orzekający Izby ponownie wypowiedział się w sprawie prawidłowości planowanej kwoty długu Powiatu Wschowskiego, wynikającej z zacigniętych zobowiązań oraz z zobowiązań planowanych do zacięcia. Skład orzekający po zapoznaniu się z uchwałą budżetu Powiatu, uwzględniając zmiany wprowadzone w ciągu roku oraz na podstawie Wieloletniej Prognozy Finansowej przyjętej przez Radę Powiatu Wschowskiego na sesji w dniu 22 maja 2013 roku (wcześniejsze uchwały w tej sprawie zostały uznane za nieważne przez Kolegium Izby) a także uwzględniając podjętą przez Radę Powiatu Wschowskiego, na sesji w dniu 22 maja 2013 r. - uchwałę w sprawie emisji przez Powiat Wschowski obligacji w celu spłaty wcześniej zacigniętych zobowiązań z tytułu kredytów (w celu zachowania od roku 2014 relacji, o której mowa w art. 243 ust. 1 ustawy o finansach publicznych z 2009 r.) zaopiniował pozytywnie z uwagami prawidłowości planowanej kwoty długu Powiatu Wschowskiego, wynikającej z zacigniętych zobowiązań oraz z zobowiązań planowanych do zacięcia. Uwaga składu orzekającego dotyczyła przekroczenia limitu spłaty długu w roku budżetowym, określonego przez przepisy art. 169 ust. 1 ustawy o finansach publicznych z 2005 r. (co zostało uzasadnione restrukturyzacji zadłużenia - w celu spełnienia od roku 2014 indywidualnego wskazania spłaty długu, o którym mowa w art. 243 ust. 1 ustawy o finansach publicznych z 2009 r.).

W opiniach o prawidłowości planowanej kwoty długu, wydanych na podstawie przyjętej przez JST (związek miast gminny) wieloletniej prognozy finansowej oraz uchwały budżetowej na rok 2014 (art. 230 ust. 4 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych) – do końca 2013 roku wydana została, na podstawie uchwały w sprawie wieloletniej prognozy finansowej i na podstawie uchwały budżetowej związku na rok 2014 - jedna, pozytywna opinia dotycząca prawidłowości planowanej kwoty długu związku miast gminnego.

W opiniach o możliwości sfinansowania deficytu budżetowego, wydanych na podstawie podjętej uchwały budżetowej na rok 2013 (art. 246 ust. 3 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych) - składy orzekające zgłosiły uwagi dotyczące:

- planowania spłaty dżugu, przekraczaj cę limit spłaty dżugu w roku bud etowym, okre lony przez art. 169 ust. 1 ustawy o finansach publicznych z 2005 r. z przychodów pochodz cych z zaci gni tych kredytów, po yczeek oraz emisji papierów warto ciowych;
- planowania deficytu bud etu, który miaŸ zosta sfinansowany z przychodów pochodz cych z zaci gni tych kredytów, po yczeek oraz emisji papierów warto ciowych, skutkuj cęgo zwi kszaniem si kwoty dżugu na koniec roku (wymagaj cym monitorowania oraz weryfikacji pod k tem realizacji planowanych wydatków).

Skŷady orzekaj cę lzby wydaŸy dwie opinie negatywne dotycz cę mo liwo ci sfinansowania deficytu przedstawionęgo przez jednostk samorz du terytorialnego w uchwale bud etowej na rok 2013.

DotyczyŸy one:

- Powiatu Gorzowskiego (uchwaŸa Nr 144/2013 Skŷadu Orzekaj cęgo RIO w Zielonej Górze z dnia 21 lutęgo 2013 r.) oraz
- Miasta i Gminy Lubsko (uchwaŸa Nr 119/2013 Skŷadu Orzekaj cęgo RIO w Zielonej Górze z dnia 04 lutęgo 2013 r.)

OdwoŸanie od opinii skŷadu orzekaj cęgo negatywnie opiniuj cę mo liwo ci sfinansowania deficytu bud etowego, wynikaj cęgo z uchwaŸy bud etowej Gminy na rok 2013 wniosŸa Rada Miejska w Lubsku. W zŸo onym odwoŸaniu powoŸano si na istotn zmian sytuacji finansowej Gminy Lubsko, zwi zan zę zmniejszeniem kwoty przychodów planowanych do zaci gni cia w roku 2012 z tytuŸu kredytów i po yczeek; zmniejszeniem si kwoty dżugu na koniec 2012 roku oraz zmian wysoko ci wyŸ cze zę spłaty dżugu i kwoty dżugu na koniec 2012 roku.

OdwoŸuj cy powoŸajŸsi tak e na to, e w dniu 20 lutęgo 2013 roku Rada Miejska w Lubsku uchwaliŸa Wieloletni Prognoz Finansow Gminy na lata 2013-2027, w której uwzgl dnione zostaŸy dane z wykonania bud etu Gminy w roku 2012 i której tre wskazuje na zachowanie przez Gmin od roku 2014 oraz w kolejnych latach obj tych Prognoz . relacji z art. 243 ust.1 ustawy o finansach publicznych z 2009 r.

Po ponownym przeanalizowaniu sprawy mo liwo ci sfinansowania planowanego deficytu bud etu Gminy Lubsko w roku 2013 . przychodami z zaci gni tych kredytów . Kolegium lzby na posiedzeniu w dniu 13 marca 2013 r. uwzgl dniŸo odwoŸanie Rady Miejskiej w Lubsku i zmieniŸo opini negatywn . na opini pozytywn z uwag . Uwaga poczyniona zostaŸa w zwi zku z kształtowaniem si indywidualnego wska nika zadŸu enia, ustalonego w sposób zgodny z przepisami art. 243 ust. 1 ustawy o finansach publicznych z 2009 r., który w uj ciu planistycznym w roku 2014 osi gn Ÿwarto ujemn a wedŸug prognozowanego wykonania bud etu za rok 2012, po uwzgl dnieniu wyŸ cze zę spłaty dżugu - osi gn Ÿwarto zerow .

W opiniach o sprawozdaniach z wykonania bud etu jednostki samorz du (zwi zku mi dzygminnego) za 2012 r.

Stwierdzone nieprawidŸowo ci, maj cę charakter naruszenia prawa dotyczyŸy:

- wykorzystania rodków z subwencji o wiatowej otrzymanej w grudniu 2012 r. na stycze 2013 r. . na sfinansowanie deficytu bud etu w roku 2012 . co byŸo sprzeczne z art. 7 ust. 3 ustawy z dnia 13 listopada 2003 r. o dochodach jednostek samorz du terytorialnego (j.t. Dz. U. z 2010 r. Nr 80, poz. 526 z po n. zm.);

- przekroczenia planowanych wydatków budżetu, co naruszało przepisy art. 44 ust. 1 i art. 52 ust. 1 ustawy o finansach publicznych z 2009 r.;
- przekroczenia planowanych rozchodów budżetu, co było sprzeczne z przepisami art. 52 ust. 1 pkt 2 ustawy o finansach publicznych, stanowiłymi o tym, że wydatki i rozchody ujęte w budżecie jednostki samorządu terytorialnego stanowi nieprzekraczalny limit;
- udzielenia pomocy finansowej innej jednostce samorządu terytorialnego, bez odrębnej uchwały, której obowiązek podjęcia wynika z przepisów art. 216 ust. 2 pkt 5 ustawy o finansach publicznych;
- przekroczenia 15% limitu spłaty długu w roku budżetowym, o którym stanowił art. 169 ust. 1 ustawy o finansach publicznych z 2005 r. (co miało swoje uzasadnienie w działaniach podjętych przez daną jednostkę samorządu terytorialnego w celu restrukturyzacji zadłużenia i zachowania od roku 2014 relacji z art. 243 ust. 1 ustawy o finansach publicznych z 2009 r.)

Pozostałe, najczęściej stwierdzone nieprawidłowości dotyczą:

- błędów rachunkowych (np. przy określeniu wysokości planowanych i wykonanych dochodów i wydatków; przy określeniu wysokości planowanych i wykonanych dochodów z poszczególnych źródeł przy określeniu planu oraz wysokości dotacji udzielonych z budżetu JST; przy określeniu planu i wykonania przychodów i rozchodów budżetu);
- błędów klasyfikacyjnych (np. przy zaliczaniu poszczególnych rodzajów wydatków do grupy wydatków na wynagrodzenia i pochodne; przy klasyfikowaniu otrzymanych środków zagranicznych; przy wskazaniu rodzaju dotacji udzielonej z budżetu JST);
- niezgodności danych podanych przez jednostki samorządu terytorialnego w sprawozdaniach statystycznych oraz w sprawozdaniu z wykonania budżetu JST (np. w zakresie wykonanych dochodów z poszczególnych źródeł wykonanych wydatków budżetu, w rozbiciu na poszczególne podziałki klasyfikacyjne; przychodów i kosztów zakładów budżetowych);
- niezgodności danych podanych w poszczególnych załącznikach do sprawozdania (np. w załączniku dot. wydatków budżetu oraz w załączniku dotacyjnym; w załączniku dotyczącym dochodów i wydatków związanych z realizacją zadań z zakresu administracji rządowej i innych zleconych JST ustawami).

Opinie składowe orzekających zawierają omówienie stwierdzonych nieprawidłowości i wskazują naruszone przepisy prawa; prawidłową klasyfikację budżetową, prawidłowe wysokości planowanych i wykonanych: dochodów, wydatków, przychodów i rozchodów budżetu JST.

Wszystkie wydane opinie były opiniami pozytywnymi (w tym: z uwag lub z uwagami; w jednym przypadku wydana została opinia pozytywna z zastrzeżeniem).

W opiniach o przedłożonych przez komisje rewizyjne organów stanowiących JST (związku mi dzygminnego) w wnioskach w sprawie absolutorium dla organu wykonawczego w roku 2013 wydana została jedna opinia negatywna w sprawie wniosku Komisji Rewizyjnej Rady Gminy Brody dotyczącego nieudzielenia absolutorium Wójtowi z tytułu wykonania budżetu za 2012 rok (uchwała Nr 375/2013 Sejmiku Orzekającego RIO w Zielonej Górze z dnia 12 czerwca 2013 r.).

W odniesieniu do wniosków Komisji Rewizyjnych organów stanowiących pozostałych jednostek samorządu terytorialnego (związków międzygminnych) - Składy Orzekające RIO wydają pozytywne opinie o wnioskach komisji rewizyjnych w sprawie udzielenia absolutorium organowi wykonawczemu z tytułu wykonania budżetu gminy w roku 2012 (w jednym przypadku opinia pozytywna Składu Orzekającego zawierała uwagi).

Opinia pozytywna wydana została także przez Skład Orzekający - o wniosku Komisji Rewizyjnej Rady Miejskiej w Nowym Miasteczku w sprawie nieudzielenia Burmistrzowi Nowego Miasteczka absolutorium z tytułu wykonania budżetu Gminy za rok 2012.

Skład Orzekający Izby pozytywnie zaopiniował także uchwałę Nr XXIX/166/13 Rady Miejskiej w Nowym Miasteczku z dnia 21 czerwca 2013 r. w sprawie nieudzielenia absolutorium Burmistrzowi Gminy i Miasta Nowe Miasteczko z tytułu wykonania budżetu Gminy za 2012 rok (uchwała Nr 409/2013 Składu Orzekającego RIO w Zielonej Górze z dnia 12 lipca 2013 r.).

W opiniach o przebiegu wykonania budżetu jednostek samorządu terytorialnego (związków międzygminnych) za I półrocze 2013 r.

Stwierdzone nieprawidłowości, mające charakter naruszenia prawa dotyczący:

- przekroczenia 15% limitu spłaty długu w roku budżetowym, o którym stanowi art. 169 ust. 1 ustawy o finansach publicznych z 2005 r. (co miało swoje uzasadnienie w działaniach podjętych przez daną jednostkę samorządu terytorialnego w celu restrukturyzacji zadłużenia i zachowania od roku 2014 relacji z art. 243 ust. 1 ustawy o finansach publicznych z 2009 r.).

Pozostałe, najczęściej stwierdzone nieprawidłowości dotyczący:

- rozbieżności pomiędzy danymi zawartymi w Informacji oraz w budżetowych sprawozdaniach statystycznych (np. dotyczącymi planowanych i wykonanych dochodów i wydatków budżetu; wysokość planowanych i udzielonych dotacji z budżetu JST w I półroczu; wysokość planowanych i wykonanych przychodów i rozchodów budżetu);
- błędów klasyfikacyjnych i rachunkowych, które wystąpiły w przedstawionych Informacjach (np. wskazania błędnych działów, rozdziałów i paragrafów klasyfikacji dochodów i wydatków, przychodów i rozchodów budżetu; podania błędnej wysokości wykonanych dochodów, wydatków, przychodów i rozchodów budżetu);
- pominięcia części danych w sporządzonych tabelach i załącznikach.

Opinie składów orzekających zawierają omówienie stwierdzonych nieprawidłowości i wskazują naruszone przepisy prawa; prawidłowe klasyfikacje budżetowe, prawidłowe wysokość planowanych i wykonanych: dochodów, wydatków, przychodów i rozchodów budżetu JST, wynikające ze sprawozdań finansowych sporządzonych przez JST.

W opiniach o projektach budżetów JST (związków międzygminnych) na rok 2013

W roku 2013, w odniesieniu do trzech związków międzygminnych (Międzygminnego Związku Gospodarki Odpadami Komunalnymi sOdra . Nysa . Bóbr; Związku Gmin SGO5 oraz

Zielonogórskiego Związku Gmin, które powstają w trakcie roku 2013) wydane zostały przez sądy orzekające opinie dotyczące projektów uchwał budżetowych tych Związków na rok 2013. Wydane opinie były opiniami pozytywnymi (w jednym przypadku wydana została opinia pozytywna z uwagami).

W opiniach o projektach budżetów JST (związków międzygminnych) na rok 2014

Nieprawidłowości jakie wystąpiły w tych projektach, będące naruszeniami prawa dotyczą:

- niezgodności wysokości planowanych przychodów budżetu na sfinansowanie planowanego deficytu budżetu, z kwotą tego deficytu, podaną w projekcie uchwały;
- określenia limitu zobowiązań z tytułu zaciąganych kredytów i pożyczek oraz emitowanych papierów wartościowych, na sfinansowanie planowanego deficytu budżetu; na spłatę wcześniej zacięgniętych zobowiązań z tytułu emisji papierów wartościowych oraz zacięgniętych kredytów i pożyczek oraz na wyprzedzające finansowanie działań finansowanych ze środków pochodzących z budżetu Unii Europejskiej, w wysokości niezgodnej z kwotą przychodów planowanych do zacięgnięcia na te cele, określonych w tabeli (załączniku) do uchwały budżetowej, zawierającej planowane przychody i rozchody budżetu oraz planowanym deficytem budżetu, co było sprzeczne z przepisami art. 212 ust. 1 pkt 3, 4 i 6 w związku z art. 89 ust.1 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych;
- nie określenia limitów zobowiązań z tytułu zaciąganych kredytów i pożyczek oraz emitowanych papierów wartościowych - na sfinansowanie planowanego deficytu budżetu, na spłatę wcześniej zacięgniętych zobowiązań z tytułu emisji papierów wartościowych; zacięgniętych kredytów i pożyczek oraz na wyprzedzające finansowanie działań finansowanych ze środków pochodzących z budżetu Unii Europejskiej, pomimo planowania w projekcie uchwały budżetowej sfinansowania z tych środków planowanego deficytu, spłaty wcześniej zacięgniętych zobowiązań z tytułów wymienionych wyżej oraz wyprzedzającego finansowania działań finansowanych ze środków pochodzących z budżetu Unii Europejskiej - co było niezgodne z przepisami art. 212 ust. 1 pkt 6 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych;
- określenia limitów zobowiązań z tytułu zaciąganych kredytów i pożyczek oraz emitowanych papierów wartościowych - na sfinansowanie planowanego deficytu budżetu oraz na spłatę wcześniej zacięgniętych zobowiązań z tytułu emisji papierów wartościowych oraz zacięgniętych kredytów i pożyczek - pomimo nie planowania w projekcie uchwały budżetowej sfinansowania z tych środków planowanego deficytu oraz spłaty wcześniej zacięgniętych zobowiązań z tytułów wymienionych wyżej - co było niezgodne z przepisami art. 212 ust. 1 pkt 6 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych;
- wskazania błędnych środków finansowania planowanego deficytu budżetu (np. nadwyżki budżetu JST z lat ubiegłych zamiast wolnych środków, o których mowa w art.217 ust.2 pkt 6 powyższej ustawy o finansach publicznych z 2009 r.);
- błędów we wskazaniu rodzaju dotacji planowanych do udzielenia z budżetu JST; błędów w klasyfikacji dotacji planowanych do udzielenia z budżetu JST;
- zaplanowania w projekcie uchwały budżetowej rezerwy celowej na zarządzanie kryzysowe, w wysokości niezgodnej z przepisami art. 26 ust. 4 ustawy z dnia 26 kwietnia 2007 r. o zarządzaniu kryzysowym (j.t. Dz. U. z 2013 r., poz.1166 z późn. zm.);

- zaplanowania dochodów z tytułu opłat i kar za gospodarcze korzystanie ze środowiska oraz wydatków, które mogłyby być finansowane z tych dochodów w kwocie nie mniejszej niż prognozowane dochody z tego tytułu;
- planowania zaciągania zobowiązań z tytułu kredytów i pożyczek oraz emisji papierów wartościowych na sfinansowanie planowanego deficytu budżetu oraz na spłatę wcześniej zacięgniętych zobowiązań z tytułu emisji papierów wartościowych oraz zacięgniętych kredytów i pożyczek w sytuacji niezachowania w roku 2014 i kolejnych latach relacji z art. 243 ust. 1 ustawy o finansach publicznych z 2009 r.

Wskazane wyżej naruszenia prawa zostałyby szczegółowo omawiane w opiniach przedstawianych przez składy orzekające oraz wskazywany byłby sposób ich wyeliminowania.

Pozostałe, najczęściej stwierdzone nieprawidłowości dotyczą:

- rozbieżności pomiędzy danymi zawartymi w części normatywnej projektu uchwały budżetowej oraz w poszczególnych załącznikach i tabelach do projektu uchwały budżetowej (np. w tabelach zawierających planowane dochody i wydatki budżetu; w załączniku o dotacjach planowanych do udzielenia z budżetu JST; w załączniku zawierającym plan przychodów i kosztów samorządowego zakładu budżetowego);
- zastosowania błędnej klasyfikacji budżetowej (np. przy klasyfikowaniu dochodów z poszczególnych rodzajów przy klasyfikowaniu planowanych przychodów i rozchodów; przy wskazaniu działu i rozdziału, w których planowane są określone dochody i wydatki; przy klasyfikowaniu dochodów i wydatków z czterech innych s0+; przy klasyfikowaniu wydatków z tytułu obsługi długu; przy klasyfikowaniu dotacji w paragrafie: 2820 i 2360);
- występowania błędów rachunkowych (np. przy określeniu wysokości dochodów z poszczególnych rodzajów oraz wysokości poszczególnych rodzajów wydatków; przy wskazywaniu wysokości dotacji planowanych do udzielenia z budżetu JST; przy podaniu wysokości planowanych przychodów i rozchodów budżetu).

W roku 2013 . wydanych zostało 6 opinii negatywnych dotyczących przedstawionego przez organ wykonawczy jednostki samorządu terytorialnego - projektu uchwały budżetowej JST na rok 2014. Opinie negatywne dotyczyły projektów uchwał budżetowych na rok 2014 następujących jednostek:

- Miasta i Gminy Jasie (uchwała Nr 631/2013 Składu Orzekającego RIO w Zielonej Górze z dnia 5 grudnia 2013 r.);
- Miasta i Gminy Nowe Miasteczko (uchwała Nr 777/2013 Składu Orzekającego RIO w Zielonej Górze z dnia 12 grudnia 2013 r.);
- Miasta i Gminy Torzym (uchwała Nr 788/2013 Składu Orzekającego RIO w Zielonej Górze z dnia 12 grudnia 2013 r.);
- Gminy Deszczno (uchwała Nr 783/2013 Składu Orzekającego RIO w Zielonej Górze z dnia 12 grudnia 2013 r.);

- Gminy Niegosławice (uchwała Nr 628/2013 Sejmiku Orzekającej tego RIO w Zielonej Górze z dnia 4 grudnia 2013 r.);
- Gminy Wymiarki (uchwała Nr 572/2013 Sejmiku Orzekającej tego RIO w Zielonej Górze z dnia 25 listopada 2013 r.).

W opiniach o możliwości sfinansowania deficytu budżetowego, wydanych na podstawie projektu uchwały budżetowej na rok 2014 (art. 246 ust. 1 ustawy o finansach publicznych z 2009 r.)

Stwierdzone nieprawidłowości, mające charakter naruszenia prawa dotyczą:

- planowania sfinansowania deficytu budżetu przychodami zaciąganych kredytów i pożyczek pomimo niezachowania w roku 2014 i w kolejnych latach relacji z art. 243 ust. 1 ustawy o finansach publicznych z 2009 r.

W stosunku do 3 jednostek samorządu terytorialnego, tzn.

- Miasta i Gminy Jasie (uchwała Nr 632/2013 Sejmiku Orzekającej tego RIO w Zielonej Górze z dnia 5 grudnia 2013 r.);
- Miasta i Gminy Nowe Miasteczko (uchwała Nr 632/2013 Sejmiku Orzekającej tego RIO w Zielonej Górze z dnia 5 grudnia 2013 r.);
- Gminy Niegosławice (uchwała Nr 629/2013 Sejmiku Orzekającej tego RIO w Zielonej Górze z dnia 4 grudnia 2013 r.)

sejmiki orzekające nie negatywnie zaopiniowały możliwość sfinansowania deficytu budżetu, wynikającej z projektu uchwały budżetowej JST na rok 2014.

W opiniach o projektach wieloletnich prognoz finansowych JST (związków mi dzygminnych)

na 2013 rok i lata następne. W roku 2013 wydane zostały 3 opinie pozytywnie opiniujące projekty wieloletnich prognoz finansowych związków mi dzygminnych, które powstają w trakcie roku 2013, na 2013 rok i lata następne, w jednym przypadku opinia pozytywna zawierała uwagi. Wydane opinie dotyczą związków mi dzygminnych: Mi dzygminnego Związku Gospodarki Odpadami Komunalnymi śOdra . Nysa . Bóbrę, Związku Gmin SGO5 oraz Zielonogórskiego Związku Gmin.

W opiniach o projektach wieloletnich prognoz finansowych JST (związków mi dzygminnych) na 2014 rok i lata następne

Stwierdzone nieprawidłowości, mające charakter naruszenia prawa dotyczą:

- niezachowania w przedstawionym projekcie, w wybranych latach na jakie sporządzona została prognoza przepisów art. 243 ust. 1 ustawy o finansach publicznych z 2009 r.;
- braku klauzuli wejściowej uchwały naruszającej przepisy art. 230 ust. 6 ustawy o finansach publicznych z 2009 r.;
- podania braku kwoty długu na koniec roku budżetowego, skutkującej brakiem kwotami długu w kolejnych latach objętych prognozą.

Pozostałe, najcięższe stwierdzone nieprawidłowości dotyczą:

- braku w przedstawionym projekcie uchwały objaśnienia wartości przyjętych w wieloletniej prognozie finansowej, co było niezgodne z przepisami art. 226 ust. 2a ww. ustawy o finansach

publicznych z 2009 r. oraz przedstawienia objaśnień, których treść nie pozwalała na prawidłową ocenę wartości przyjętych w projekcie prognozy;

- błędów rachunkowych (np. we wskazaniu wybranych pozycji dochodów i wydatków przedstawionych w części tabelarycznej projektu prognozy);
- wskazania błędnych limitów wydatków na przedsięwzięcia w poszczególnych latach oraz limitu zobowiązań;
- błędnego wskazania (nie wskazania) okresu realizacji przedsięwzięcia;
- niezgodności kwot podanych w projekcie prognozy (innych niż wskazane w art. 229 ustawy o finansach publicznych z 2009 r.) z wielkościami podanymi w projekcie uchwały budżetowej (np. w zakresie wydatków bieżących i majątkowych w poszczególnych latach);
- wskazania limitu zobowiązań wyliczonego od podanych rzeczywistych nakładów finansowych oraz sumy limitów wydatków w poszczególnych latach realizacji przedsięwzięcia.

W roku 2013 Skądzi orzekające wydały 6 opinii negatywnie opiniujących projekt wieloletniej prognozy finansowej JST. Ocena skądzi orzekających podyktowana została, przede wszystkim, nie zachowaniem w przedstawionych projektach, w roku 2014 oraz w latach objętych wieloletnią prognozą finansową. W relacji z art. 243 ust.1 ustawy o finansach publicznych z 2009 r. Opinie negatywne dotyczyły projektów wieloletniej prognozy finansowej następujących jednostek:

- Miasta i Gminy Jasie (uchwała Nr 630/2013 Skądzi Orzekającej tego RIO w Zielonej Górze z dnia 5 grudnia 2013 r.);
- Miasta i Gminy Nowe Miasteczko (uchwała Nr 776/2013 Skądzi Orzekającej tego RIO w Zielonej Górze z dnia 12 grudnia 2013 r.);
- Miasta i Gminy Torzym (uchwała Nr 789/2013 Skądzi Orzekającej tego RIO w Zielonej Górze z dnia 12 grudnia 2013 r.);
- Gminy Deszczno (uchwała Nr 784/2013 Skądzi Orzekającej tego RIO w Zielonej Górze z dnia 12 grudnia 2013 r.);
- Gminy Niegosławice (uchwała Nr 627/2013 Skądzi Orzekającej tego RIO w Zielonej Górze z dnia 4 grudnia 2013 r.);
- Gminy Wymiarki (uchwała Nr 571/2013 Skądzi Orzekającej tego RIO w Zielonej Górze z dnia 25 listopada 2013 r.).

W opiniach o możliwości spłaty kredytu, po uchyleniu lub wykupu papierów wartościowych najczęściej zgłaszane uwagi skądzi orzekających dotyczyły:

- nie zachowania w roku 2013 o 15% poziomu spłaty długu w roku budżetowym, o którym mowa w art. 169 ust. 1 ustawy o finansach publicznych z 2005 r., co było podyktowane podjętymi przez JST działaniami restrukturyzacyjnymi w zakresie długu jednostki, mającymi na celu zachowanie w roku 2014 i w latach następujących. W relacji z art. 243 ust. 1 ustawy o finansach publicznych z 2009 r. i uchwalenie budżetu w roku 2014 i kolejnych latach;
- wysokiego poziomu długu - wymagającego stałego monitorowania i analizowania jego wpływu na stopień i sposób realizowania zadań.

W roku 2013 . nie zostały złożone żadne powiadomienie skarbnika (głównego księgowego budżetu JST) . dotyczące dokonania kontrasygnaty na pisemne polecenie zwierzchnika.

W roku 2013 . nie wystąpił przypadek informowania wojewody oraz ministra właściwego do spraw finansów publicznych . o negatywnej opinii wydanej w sprawie przedłożonych przez organy wykonawcze JST . sprawozdania z wykonania budżetu JST w roku 2012.

Wszystkie JST objęte nadzorem Izby uchwały budżety na 2013 r. w ustawowym terminie do 31 stycznia 2013 r. **Po tym terminie . budżety uchwały dwa związki miast dystryktów, które powstają w trakcie roku 2013.** Jednostki samorządu terytorialnego nie zaskarżyły do WSA rozstrzygnięć nadzorczych Kolegium Izby.

W roku 2013 Kolegium Izby nadal monitorowało zadłużenia lubuskich jednostek samorządu terytorialnego wszystkich szczebli. Analiza zadłużenia objętych te jednostki samorządu terytorialnego, w których zadłużenie zbliżyło się do poziomu 45% planowanych dochodów.

Stosownie do art. 10a ustawy o regionalnych izbach obrachunkowych Kolegium Izby sporządziło w 2013 r. raport o stanie gospodarki finansowej Powiatu Gorzowskiego w związku z zamiarem ubiegania się przez powiat o pożyczkę z Budżetu Państwa na spłatę zobowiązań publicznych . prawnych i cywilno - prawnych po Samodzielnym Publicznym Zakładzie Opieki Zdrowotnej w Kostrzynie nad Odrą (w likwidacji) oraz planowanej emisji obligacji samorządowych na spłatę wcześniej zaciętych zobowiązań .

W roku 2013 do Kolegium Izby wpłynęło jedno zastrzeżenie do wniosków zawartych w wystąpieniu pokontrolnym. Wniesione zastrzeżenie dotyczyło zastosowania przepisów art. 90 ust. 2b w zw. z art. 67a ust. 4 ustawy z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty w zakresie przyjęcia przez JST do podstawy obliczenia dotacji - wydatków bieżących ponoszonych w przedszkolach publicznych bez pomniejszenia o wydatki na zakup środków wyłącznie refundowanych przez rodziców. Na podstawie analizy dokumentów związanych z przeprowadzonym w JST kontrolem oraz obowiązujących przepisów prawa w tym zakresie . Kolegium Izby zdecydowało o oddaleniu zastrzeżeń wniesionych przez JST.

Pełną informację o rozstrzygnięciach nadzorczych badanych uchwał i zarządzeń oraz wydanych opiniach przedstawiają tabele nr 1 (załącznik nr 2) i nr 2 (załącznik nr 3).

Uchwały i zarządzenia organów jednostek samorządu terytorialnego oraz związków międzygminnych

*pozostające we władaniu rzeczowej Regionalnej Izby Obrachunkowej w Zielonej Górze
na podstawie art. 11 ust. 1 ustawy z dnia 7 października 1992 r. o regionalnych izbach obrachunkowych
(t.j. Dz.U. z 2012 r., poz. 1113 ze zm.)*

oraz innych przepisów prawa materialnego stanowiących przepisy szczególne

1. Budżet

- 1) uchwały w sprawie procedury uchwalania budżetu i uchwały w sprawie zmiany procedury,
- 2) uchwały budżetowe i ich zmiany,
- 3) uchwały w sprawie ustalania wydatków, które nie wygasają z upływem roku budżetowego,
- 4) uchwały w sprawie blokowania planowanych wydatków budżetowych.

2. Wieloletnia Prognoza Finansowa i jej zmiany.

3. Zobowiązania

- 1) uchwały w sprawie emitowania obligacji oraz określenia zasad ich zbywania, nabywania i wykupu przez organ wykonawczy JST,
- 2) uchwały w sprawie zaciągania długoterminowych pożyczek i kredytów,
- 3) uchwały w sprawie zobowiązań w zakresie podejmowania inwestycji i remontów o wartości przekraczającej granicę ustaloną corocznie przez organ stanowiący,

4. Dotacje

- 1) uchwały ustalające stawki dotacji przedmiotowych dla zakładów budżetowych,
- 2) uchwały w sprawie trybu postępowania o udzielenie dotacji, sposobu jej rozliczania oraz sposobu kontroli wykonania zleconego zadania. Na inne zadania nie określone w ustawie z dnia 24 kwietnia o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie,
- 3) uchwały w sprawie trybu udzielania i rozliczania dotacji udzielanych dla publicznego przedszkola, publicznej szkoły i placówki o wiatowej, dla których organem założycielskim nie są jednostki samorządu terytorialnego,
- 4) uchwały w sprawie trybu udzielania i rozliczania oraz kontroli dotacji udzielanych dla niepublicznego przedszkola, niepublicznej szkoły i placówki o wiatowej,
- 5) uchwały w sprawie wysokości i zasad ustalania dotacji celowej dla podmiotów prowadzących żłobki lub kluby dziecięce z tytułu sprawowania opieki nad dzieckiem do lat trzech,
- 6) uchwały w sprawie ustalenia zasad udzielania dotacji na prace konserwatorskie, restauratorskie lub roboty budowlane przy zabytku wpisanym do rejestru,
- 7) uchwały w sprawie zasad udzielania dotacji celowej, trybu postępowania w sprawie udzielenia dotacji i sposobu jej rozliczania na zadania w zakresie ochrony środowiska i gospodarki wodnej,
- 8) uchwały w sprawie zasad udzielania dotacji celowej, trybu postępowania i sposobu jej rozliczania dla spółek wodnych,
- 9) Uchwały w sprawie określenia warunków i trybu finansowania rozwoju sportu

5. Podatki i opłaty lokalne

- 1) uchwały w sprawie obniżenia średniej ceny skupu żyta przyjmowanej jako podstawa dla wymiaru podatku rolnego na obszarze gminy,
- 2) uchwały określające tryb i szczegółowe warunki zwolnienia z podatku rolnego gruntów, na których zaprzestano produkcji rolnej,
- 3) uchwały wprowadzające inne niż ustawowe zwolnienia i ulgi przedmiotowe w podatku rolnym,
- 4) uchwały wprowadzające inne niż ustawowe zwolnienia przedmiotowe w podatku leśnym,
- 5) uchwały określające wysokość stawek podatku od nieruchomości i wprowadzające zwolnienia przedmiotowe w tym podatku,
- 6) uchwały określające wysokość stawek podatku od środków transportowych i wprowadzające zwolnienia przedmiotowe w tym podatku,
- 7) uchwały wprowadzające opłaty od posiadania psów, określające wysokość tej opłaty, zasady ustalania i poboru oraz terminy płatności opłaty, wprowadzające zwolnienia przedmiotowe w tej opłacie,
- 8) uchwały określające zasady ustalania i poboru oraz terminy płatności, wysokość stawek i zwolnienia przedmiotowe z opłat:
 - targowej,
 - miejscowej, uzdrowskiej
- 9) uchwały w sprawie zarządzenia poboru ww. podatków i opłat w drodze inkasa, określające inkasentów i wynagrodzenie za inkaso,
- 10) uchwały w sprawie określenia wzorów formularzy informacji o gruntach oraz deklaracji na podatek rolny,
- 11) uchwały w sprawie określenia wzorów formularzy informacji o nieruchomościach i obiektach budowlanych oraz deklaracji na podatek od nieruchomości,
- 12) uchwały w sprawie obniżenia kwoty stanowiącej obliczenia podatku leśnego na obszarze gminy,
- 13) uchwały w sprawie określenia wzoru formularzy służących do składania informacji o lasach oraz deklaracji na podatek leśny na dany rok podatkowy,
- 14) wyboru metody ustalania opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi oraz ustalania stawki takiej opłaty oraz w sprawie ustalenia stawki opłaty za pojemnik o określonej pojemności,
- 15) terminu, czystości i trybu uiszczania opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi,
- 16) określenia wzoru deklaracji o wysokości opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi składanej przez właścicieli nieruchomości.

6. Uchwały w sprawie absolutorium dla organu wykonawczego jednostki samorządu terytorialnego oraz związku międzygminnego

Informacja o uchwałach i zarządzeniach jednostek samorządu terytorialnego i związków komunalnych zbadanych w 2013 r. przez RIO

Lp.	Uchwały i zarządzenia w zakresie spraw finansowych dotyczące:	Liczba zbadanych uchwał i zarządzeń		Wyniki badania nadzorczego							
		Ogółem w 2013 r. (kol.5+6)	w tym: uchwały i zarządzenia organów wykonawczych	bez naruszenia prawa	z naruszeniem prawa (kol.7+8+9+12)	z tego:			z tego:		inne rozstrzygnięcia ¹³
						z nieistotnym naruszeniem prawa	wszczęte postępowania umorzono	nieważne (kol.10+11)	nieważne w całości	nieważne w części	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
1	budżetu	106	X	83	23	22	1	0	0	0	0
2	zmian budżetu	3 441 ¹⁴	2 495	3 262 ¹⁵	179	169 ¹⁶	3	0	0	0	7
3	wieloletniej prognozy finansowej i jej zmian	828	177	718	110	95	0	15	3	12	0
4	procedury uchwalania budżetu	2	0	2	0	0	0	0	0	0	0
5	emitowania obligacji oraz określenia zasad ich zbywania, nabywania i wykupu przez organ wykonawczy	21	0	21	0	0	0	0	0	0	0
6	zobowiązaniach w zakresie podejmowania inwestycji i remontów o wartości przekraczającej granice ustalone corocznie przez organ stanowiący	4	0	4	0	0	0	0	0	0	0
7	zaciągania długoterminowych pożyczek i kredytów	129	0	122	7	2	0	5	0	5	0
8	udzielania pożyczek	17	17	13	4	4	0	0	0	0	0
9	udzielania poręczeń	13	13	13	0	0	0	0	0	0	0
10	zaciągania krótkoterminowych pożyczek i kredytów	5	4	5	0	0	0	0	0	0	0
11	zasad i zakresu przyznawania dotacji z budżetu jednostki samorządu terytorialnego	163	0	145	18	3	0	15	8	7	0
12	podatków i opłat lokalnych	530	0	464	66	16	0	50	36	14	0
	w tym: opłat za gospodarowanie odpadami komunalnymi	220	X	182	38	7	0	31	20	11	0
13	absolutorium	100	X	97	3	3	0	0	0	0	0
14	pozostałe uchwały i zarządzenia	581	57	575	6	2	0	4	1	3	0
	Ogółem	5 940	2 763	5 524	416	316	4	89	48	41	7

¹³ dotyczy uchwał i zarządzeń z naruszeniem prawa dotyczącego minionego roku budżetowego,

¹⁴ w tym 447 uchwał i zarządzeń zmieniających budżet w 2012 roku a zbadanych w roku 2013,

¹⁵ w tym 417 uchwał i zarządzeń zmieniających budżet w 2012 roku a zbadanych w roku 2013,

¹⁶ w tym 23 uchwały i zarządzenia zmieniające budżet w 2012 roku a zbadanych w roku 2013.

Tabela 2

Wyniki działalności opiniodawczej i charakter wydanych opinii w 2013 r.

Lp.	WYSZCZEGÓLNIENIE	Liczba wydanych opinii			
		Razem	Charakter wydanych opinii		
			pozytywne	pozytywne z uwagami	negatywne
1	2013 r. - ogółem	819	607	191	21
	a) mo liwo ci spłaty kredytów lub pożyczek,	89	77	12	0
	b) projektów uchwał budżetowych jst,	108	64	38	6
	c) informacji o przebiegu wykonania budżetu za I półrocze,	105	70	35	0
	d) sprawozdania z wykonania budżetu jst,	103	68	35	0
	e) wniosków komisji rewizyjnych o absolutorium,	103	101	1	1
	f) mo liwo ci wykupu papierów wartościowych,	14	5	9	0
	g) mo liwo ci sfinansowania deficytu w uchwale budżetowej (art. 246 ust. 3 ufp),	39	35	3	1
	h) uchwał w sprawie nieudzielenia absolutorium,	1	1	0	0
	i) projektów uchwał wieloletnich prognozach finansowych,	109	65	38	6
	j) mo liwo ci sfinansowania deficytu przedstawionego w projekcie uchwały budżetowej (art. 246 ust. 1 ufp),	45	38	4	3
k) prawidłowość planowanej kwoty długu (art. 230 ust. 4 ufp).	103	83	16	4	
z tego:					
2	2013 r. - gminy	648	481	149	18
	a) mo liwo ci spłaty kredytów lub pożyczek,	81	72	9	0
	b) projektów uchwał budżetowych jst,	81	45	30	6
	c) informacji o przebiegu wykonania budżetu za I półrocze,	81	55	26	0
	d) sprawozdania z wykonania budżetu jst,	81	53	28	0
	e) wniosków komisji rewizyjnych o absolutorium,	81	79	1	1
	f) mo liwo ci wykupu papierów wartościowych,	10	5	5	0
	g) mo liwo ci sfinansowania deficytu w uchwale budżetowej (art. 246 ust. 3 ufp),	32	29	3	0
	h) uchwał w sprawie nieudzielenia absolutorium,	1	1	0	0
	i) projektów uchwał wieloletnich prognozach finansowych,	81	43	32	6
	j) mo liwo ci sfinansowania deficytu przedstawionego w projekcie uchwały budżetowej (art. 246 ust. 1 ufp),	38	32	3	3
k) prawidłowość planowanej kwoty długu (art. 230 ust. 4 ufp).	81	67	12	2	
3	2013 r. - powiaty	91	65	23	3
	a) mo liwo ci spłaty kredytów lub pożyczek,	4	2	2	0
	b) projektów uchwał budżetowych jst,	12	9	3	0
	c) informacji o przebiegu wykonania budżetu za I półrocze,	12	7	5	0
	d) sprawozdania z wykonania budżetu jst,	12	8	4	0
	e) wniosków komisji rewizyjnych o absolutorium,	12	12	0	0
	f) mo liwo ci wykupu papierów wartościowych,	4	0	4	0
	g) mo liwo ci sfinansowania deficytu w uchwale budżetowej (art. 246 ust. 3 ufp),	4	3	0	1
	h) uchwał w sprawie nieudzielenia absolutorium,	0	0	0	0
	i) projektów uchwał wieloletnich prognozach finansowych,	12	11	1	0
	j) mo liwo ci sfinansowania deficytu przedstawionego w projekcie uchwały budżetowej (art. 246 ust. 1 ufp),	4	4	0	0
k) prawidłowość planowanej kwoty długu (art. 230 ust. 4 ufp).	15	9	4	2	

	2013 r. - miasta na prawach powiatów	17	12	5	0
	a) mo liwo ci spjaty kredytów lub po yczek,	3	2	1	0
	b) projektów uchwaÿbud etowych jst,	2	2	0	0
	c) informacji o przebiegu wykonania bud etu za l pójocze,	2	0	2	0
	d) sprawozda z wykonania bud etu jst,	2	1	1	0
	e) wniosków komisji rewizyjnych o absolutorium,	2	2	0	0
4	f) mo liwo ci wykupu papierów warto ciowych,	0	0	0	0
	g) mo liwo ci sfinansowania deficytu w uchwale bud etowej (art. 246 ust. 3 ufp),	0	0	0	0
	h) uchwaÿw sprawie nieudzielenia absolutorium,	0	0	0	0
	i) projektów uchwaÿo wieloletnich prognozach finansowych,	2	1	1	0
	j) mo liwo ci sfinansowania deficytu przedstawionego w projekcie uchwaÿ bud etowej (art. 246 ust. 1 ufp),	1	1	0	0
	k) prawidÿwo ci planowanej kwoty dÿgu (art. 230 ust. 4 ufp).	3	3	0	0
	2013 r. - samorz dy województw	6	6	0	0
	a) mo liwo ci spjaty kredytów lub po yczek,	0	0	0	0
	b) projektów uchwaÿbud etowych jst,	1	1	0	0
	c) informacji o przebiegu wykonania bud etu za l pójocze,	1	1	0	0
	d) sprawozda z wykonania bud etu jst,	1	1	0	0
	e) wniosków komisji rewizyjnych o absolutorium,	1	1	0	0
5	f) mo liwo ci wykupu papierów warto ciowych,	0	0	0	0
	g) mo liwo ci sfinansowania deficytu w uchwale bud etowej (art. 246 ust. 3 ufp),	0	0	0	0
	h) uchwaÿw sprawie nieudzielenia absolutorium,	0	0	0	0
	i) projektów uchwaÿo wieloletnich prognozach finansowych,	1	1	0	0
	j) mo liwo ci sfinansowania deficytu przedstawionego w projekcie uchwaÿ bud etowej (art. 246 ust. 1 ufp),	0	0	0	0
	k) prawidÿwo ci planowanej kwoty dÿgu (art. 230 ust. 4 ufp).	1	1	0	0
	2013 r. - zwi zki mi dzygminne	57	43	14	0
	a) mo liwo ci spjaty kredytów lub po yczek,	1	1	0	0
	b) projektów uchwaÿbud etowych jst,	12	7	5	0
	c) informacji o przebiegu wykonania bud etu za l pójocze,	9	7	2	0
	d) sprawozda z wykonania bud etu jst,	7	5	2	0
	e) wniosków komisji rewizyjnych o absolutorium,	7	7	0	0
6	f) mo liwo ci wykupu papierów warto ciowych,	0	0	0	0
	g) mo liwo ci sfinansowania deficytu w uchwale bud etowej (art. 246 ust. 3 ufp),	3	3	0	0
	h) uchwaÿw sprawie nieudzielenia absolutorium,	0	0	0	0
	i) projektów uchwaÿo wieloletnich prognozach finansowych,	13	9	4	0
	j) mo liwo ci sfinansowania deficytu przedstawionego w projekcie uchwaÿ bud etowej (art. 246 ust. 1 ufp),	2	1	1	0
	k) prawidÿwo ci planowanej kwoty dÿgu (art. 230 ust. 4 ufp).	3	3	0	0

III. Wydział Kontroli Gospodarki Finansowej

(działalność kontrolna oraz wykonanie rocznego planu kontroli)

I. Realizacja planu kontroli

Liczba i rodzaj planowanych i realizowanych kontroli przedstawia poniższa tabela:

Jednostki kontrolowane	Rodzaj i liczba kontroli				
	kompleksowe plan/realizacja	problemowe plan/ realizacja	doraźne plan/ realizacja	sprawdzające plan/ realizacja	OGÓŁEM plan/ realizacja
Gminy (w tym miasta na prawach powiatu) i zwyczajne gminy	27 / 27	9/ 9	- / -	- / -	36 / 36
Powiaty (ziemskie)	4/ 4	3 /3	- / -	- / -	7 / 7
Województwo samorządowe	- / -	- / -	- / -	- / -	- / -
Pozostałe	- / -	5 / 5	- / -	- / -	5 / 5
RAZEM	31 / 31	17 / 17	- / -	- / -	48 / 48

1. Kontrole kompleksowe.

1.1 Plan

Plan kontroli na rok 2013 został przyjęty uchwałą Nr 518/2012 Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej w Zielonej Górze z dnia 5 grudnia 2012 r. i przewidywał przeprowadzenie **31** kontroli kompleksowych jednostek samorządu terytorialnego (jst), w tym:

- **5** powiatów (Gorzowski, Słubicki, Żagański, Żarski, Zielonogórski), **9** gmin miejsko-wiejskich (Babimost, Drezdenko, Jasień, Nowe Miasteczko, Nowogród Bobrzański, Rzepin, Strzelce Krajeńskie, Szprotawa, Trzciel) i **14** gmin wiejskich (Bobrowice, Bojadź, Bytnica, Brzeźnica, Dąbie, Górzycza, Łęgów, Niegosławice, Santok, Skąpe, Trzebiel, Tuplice, Zwierzyn, Zielona Góra), których kontrole przewidziano do podjęcia w 2013 r.

- **3** jednostek samorządu terytorialnego tj. 2 miast na prawach powiatu (Gorzów Wlkp. i Zielona Góra) oraz Gminy Przewóz, których kontrole podjęto w 2012 r. i kontynuowano w 2013 r.

1.2 Realizacja

Spółród podjętych w 2013 roku 28 kontroli kompleksowych, do dnia 31 grudnia 2013 r. zakończono kontrole 22 jednostek, tj. 8 gmin miejsko-wiejskich (Babimost, Drezdenko, Jasień, Nowe Miasteczko, Rzepin, Strzelce Krajeńskie, Szprotawa, Trzciel) oraz 11 gmin wiejskich (Bojadź, Bytnica, Dąbie, Górzycza, Łęgów, Niegosławice, Santok, Skąpe, Trzebiel, Tuplice, Zwierzyn), a także 3

powiatów (Gorzowski, aga ski, arski). Kontrole 2 jednostek, tj. Gminy Zielona Góra i Powiatu wiebodzi skiego rozpoczę te w 2013 r. zostały zako czone w lutym 2014 roku.

Zrealizowane zostały również kontrole kompleksowe 3 jednostek samorz du terytorialnego podj te w 2012 roku i kontynuowane w 2013 r., tj.: 2 miast na prawach powiatu (Gorzów Wlkp. i Zielona Góra) oraz Gminy Przewóz.

Zako czenie czynno ci kontrolnych 4 jednostek samorz du terytorialnego, tj. gminy miejsko-wiejskiej Nowogród Bobrza ski, 2 gmin wiejskich (Bobrowice i Brze nica) oraz Powiatu Sjubickiego planowane jest w miesi cu kwietniu 2014 roku.

Opisana wy ej realizacja planu kontroli kompleksowych zapewnia wykonanie okre lonego w art. 7 ust. 1 ustawy o regionalnych izbach obrachunkowych obowi zku przeprowadzenia co najmniej raz na cztery lata kompleksowej kontroli gospodarki finansowej ka dej jednostki samorz du terytorialnego.

2. Kontrole problemowe.

2.1 Plan

Plan kontroli na 2013 r. przewidywał przeprowadzenie **17** kontroli problemowych, w tym **11** kontroli koordynowanych przez Komisj Koordynacji Kontroli KR RIO. Tematem **5** z tych kontroli było zadju enie jednostek samorz du terytorialnego i przestrzeganie ustawowych limitów zadju enia, a przedmiotem

6 kontroli było udzielanie dotacji z bud etów JST jednostkom o wiatowym, których organem prowadz cym s podmioty inne ni JST. Sze kontroli problemowych w JST oraz samorz dowych jednostkach organizacyjnych wytypowanych zostały podczas kontroli kompleksowych.

2.2 Realizacja

W 2013 roku przeprowadzono ogółem **17** kontroli problemowych, w tym **9** kontroli problemowych w gminach (Drezdenko, Szprotawa, Babimost, Jasie , Górzycyca, Tuplice, Zwierzyn, Bledzew, Sk pe) oraz w **3** powiatach (Gorzowskim, arskim, aga skim), a tak e **5** kontroli problemowych w jednostkach organizacyjnych Gminy Sk pe.

Przeprowadzone kontrole dotyczyły:

- 1) zadju enia jednostek samorz du terytorialnego oraz przestrzegania ustawowych limitów zadju enia - **5** kontroli koordynowanych w **3** gminach (Tuplice, Jasie , Sk pe) oraz w **2** powiatach (Gorzowskim i arskim);

Program kontroli koordynowanej w zakresie zadju enia przygotowują Regionalna Izba Obrachunkowa w ýodzi. Podstaw podj cia kontroli była uchwała nr 9/2012 z dnia 30 maja 2012 r. Krajowej Rady Regionalnych Izb Obrachunkowych.

Podstawowym celem kontroli było ustalenie i ocena sytuacji finansowej jednostek samorz du terytorialnego wynikaj cej z zadju enia tych jednostek oraz zadju enia nadzorowanych przez nie samodzielnych publicznych zakładow opieki zdrowotnej. Istotnym elementem kontroli była

weryfikacja przestrzegania przez jednostki samorządowe ustawowo wyznaczonych limitów zadłużenia; rzetelności danych prezentowanych przez te jednostki, niezbędnych do oceny ich sytuacji finansowej oraz rzetelności prognozowania podstawowych parametrów finansowych;

- 2) udzielania dotacji z budżetów JST jednostkom oświatowym, których organem prowadzącym są podmioty inne niż JST. 6 kontroli koordynowanych w gminach (Górzycza, Babimost, Zwierzyn, Drezdenko, Szprotawa) oraz w Powiecie Łęka Kąkulecka.

Podstawą podjęcia kontroli były uchwały nr 9/2012 z dnia 30 maja 2012 r. Krajowej Rady Regionalnych Izb Obrachunkowych. Program kontroli koordynowanej w zakresie udzielania dotacji przygotowała Regionalna Izba Obrachunkowa w Lublinie.

- 3) udzielania w 2012 r. zamówień publicznych w Gminie Bledzew;
- 4) terminowości sporządzania i przekazywania sprawozdań rocznych Rb-27S i Rb-28S oraz sprawozdań kwartalnych Rb-Z i Rb-N w 2012 r. w 5 jednostkach Gminy Skarżyska, tj. w 3 publicznych szkołach podstawowych (Międzyzylesie, Ojibok, Niekarzyn), Publicznym Gimnazjum Radoszyn i Oddziału Pomocy Społecznej Skarżyska.

3. Kontrole doraźne i sprawdzające.

3.1. Kontrole doraźne

Plan kontroli na 2013 r. nie zawierał ustalonej liczby kontroli doraźnych przewidzianych do przeprowadzenia, ponieważ corocznie liczba takich kontroli uzależniona jest od wpływających do Izby skarg, wniosków i sygnałów. W 2013 roku nie podejmowano kontroli doraźnych.

3.2. Kontrole sprawdzające.

Sprawdzenie wykonania wniosków pokontrolnych dokonywane było przez inspektorów kontroli podczas każdej kontroli kompleksowej. W 2013 r. nie były podejmowane odrębne kontrole, o których stanowi art. 7a ust. 4 ustawy o regionalnych izbach obrachunkowych.

II. Wyniki działalności kontrolnej

Stwierdzone podczas kontroli fakty, stanowiące podstawę do oceny działalności kontrolowanych jednostek przedstawiane były w protokołach kontroli. W kierowanych do kierowników jednostek, po zakończeniu kontroli, wystąpieniach pokontrolnych wskazywano rodzaje i przyczyny nieprawidłowości, ich rozmiary, osoby odpowiedzialne oraz wnioski zmierzające do usunięcia stwierdzonych nieprawidłowości i usprawnienia badanej działalności.

Po zakończonych w 2013 r. kontrolach, wystąpienia takie skierowano do 42 jednostek, w których wskazano 501 wniosków pokontrolnych, zmierzających do usunięcia nieprawidłowości i usprawnienia działalności badanych podmiotów. Pozostałe 6 wystąpieni pokontrolnych po opracowaniu zostaną przesłane do kontrolowanych jednostek w terminie określonym w art. 9 ust. 2 ustawy o regionalnych izbach obrachunkowych.

W przypadkach stwierdzonych nieprawidłowości kwalifikowanych jako naruszenie dyscypliny finansów publicznych do rzecznika dyscypliny finansów publicznych kierowane były zawiadomienia o popełnieniu czynów naruszających dyscyplinę finansów publicznych. Ogółem w 2013 r. do

Rzecznika dyscypliny finansów publicznych skierowano 8 zawiadomień dotyczących 9 osób i 13 przypadków popełnienia czynów noszących znamiona naruszenia dyscypliny finansów publicznych.

Zawiadomienia dotyczą popełnienia następujących czynów określonych w ustawie o odpowiedzialności za naruszenie dyscypliny finansów publicznych:

- art. 8 pkt 1, tj. przekazanie lub udzielenie dotacji z naruszeniem zasad lub trybu przekazywania lub udzielania dotacji . 3 przypadki,
- art. 11, tj. dokonywanie wydatków z naruszeniem przepisów dotyczących poszczególnych rodzajów wydatków . 2 przypadki,
- art. 14 pkt 1-3, tj. nieopłaconie w terminie przez jednostkę sektora finansów publicznych: składek na ubezpieczenia społeczne, składek na ubezpieczenie zdrowotne, składek na Fundusz Pracy . 1 przypadek,
- art. 16 ust. 1, tj. niewykonanie w terminie zobowiązania jednostki sektora finansów publicznych, którego skutkiem jest zapłaćta odsetek . 1 przypadek,
- art. 17 ust. 6, tj. zmiana umowy w sprawie zamówienia publicznego z naruszeniem przepisów o zamówieniach publicznych - 2 przypadki,
- art. 18 pkt 1, tj. zaniechanie przeprowadzenia inwentaryzacji - 1 przypadek,
- art. 18 pkt 2, tj. niesporządzenie lub nieprzekazanie w terminie sprawozdania z wykonania procesów gromadzenia środków publicznych i ich rozdysponowania . 3 przypadki.

Po zakończonych kontrolach inspektorzy sporządzali zestawienia wyników przeprowadzonych kontroli, na podstawie których przygotowywane było zbiorcze zestawienie nieprawidłowości.

Ogółem stwierdzono 431 nieprawidłowości w następujących grupach tematycznych:

- I. Ustalenia organizacyjne . 54,
- II. Księgowość i sprawozdawczość budżetowa . 77,
- III. Budżet jednostki samorządu terytorialnego:
 - III.1. Ogólne zagadnienia dotyczące planowania i wykonywania budżetu . 10,
 - III.2. Dochody budżetowe . 103,
 - III.3. Wydatki budżetowe . 38,
 - III.4. Zamówienia publiczne . 41,
 - III.5. Rozliczenie otrzymanych i udzielonych dotacji . 41,
 - III.6. Dług publiczny . 10,
- IV. Gospodarka mieniem . 47,
- V. Rozliczenia jednostki samorządu terytorialnego z jednostkami organizacyjnymi . 10.

IV. Wydział Informacji, Analiz i Szkole

Zadania realizowane przez Wydział Informacji, Analiz i Szkole (WIAiSz) w 2013 roku obejmowały zagadnienia wynikające z ustawy o regionalnych izbach obrachunkowych, a także wewnętrznej struktury izby uwzględnionej w przyjętym ramowym planie pracy na 2013 r.

Podstawowe zadania były realizowane głównie w ramach czterech obszarów działalności, obejmujących:

- przygotowanie materiałów i analiz związanych z działalnością nadzorczą i opiniodawczą Izby,
- kontrol (formalną i rachunkową) sprawozdawczości budżetowej i finansowej JST,
- działalność informacyjną oraz analizy gospodarki finansowej jednostek samorządu terytorialnego,
- przygotowanie i organizację szkoleń dla pracowników jednostek samorządu terytorialnego.

1. Przygotowanie materiałów związanych z kompetencjami Kolegium i Składów Orzekających

Stosownie do ustaleń określonych w uchwale Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej w sprawie przyjęcia ramowego planu pracy Izby na rok 2013, zadania Wydziału związane z nadzorem obejmowały:

- kontrola rachunkowa i przygotowanie uwag merytorycznych do projektu budżetu i uchwał budżetowych oraz uchwały zarządu w sprawie zmian budżetów JST,
- kontrola rachunkowa i przygotowanie uwag merytorycznych do projektu w sprawie WPF, uchwał w sprawie WPF oraz uchwały zarządu w sprawie zmian WPF;
- przygotowanie uwag do pozostałych uchwał wynikających z rozszerzonego nadzoru,
- przygotowanie analizy do informacji o przebiegu wykonania budżetów jednostek samorządu terytorialnego za pierwsze półrocze i sprawozdanie roczne z wykonania budżetów jednostek samorządu terytorialnego,
- przygotowanie analizy i informacji dotyczących możliwości spłaty kredytu i pożyczek oraz emisji papierów wartościowych.

W roku 2013 Wydział przygotował uwagi merytoryczne do 108 projektów budżetów, 106 uchwał budżetowych oraz 5 039 uchwał i zarządów, w tym 3 441 uchwał i zarządów dotyczących zmian **budżetu** oraz do 828 uchwał w sprawie **WPF** i uchwał zarządów w sprawie zmian WPF.

Ponadto w wydziale przygotowano i sporządzono materiały informacyjne oraz analizy na potrzeby działalności opiniodawczej Składów Orzekających dotyczące:

- opinii o możliwości spłaty kredytu lub pożyczki (89);
- opinii o przebiegu wykonania budżetu JST za I półrocze 2013r.(105);
- opinii dot. sprawozdania z wykonania budżetu JST za 2012 (103);
- opinii o możliwości wykupu papierów wartościowych (14);
- opinii o projektach budżetów JST (108) oraz projektach uchwał w sprawie WPF (109).

W roku 2013 100% ogółu lubuskich JST przekazywało do tut. Izby projekty budżetów, uchwały budżetowe oraz uchwały i zarządzenia zmieniające budżet z wykorzystaniem elektronicznego systemu zarządzania budżetami JST BeSTi@ (jednocześnie nie z zachowaniem formy papierowej).

Począwszy od roku 2010 jednostki samorządu terytorialnego przekazują do Izby w systemie BeSTi@ także projekty uchwał w sprawie WPF, następnie uchwały w sprawie WPF oraz uchwały w sprawie zmian WPF. W miarę potrzeb dane z wieloletnich prognoz finansowych (generowane z wykorzystaniem systemu BeSTi@) przekazywane były w formie elektronicznej do Ministerstwa Finansów.

Ponadto, podkreślić należy, że w efekcie zmian wprowadzonych w ustawie o finansach publicznych w rozporządzeniu w sprawie wieloletniej prognozy finansowej JST . od roku 2013 uchwały w sprawie WPF lub jej zmiany przekazywane są do Regionalnej Izby Obrachunkowej wyłącznie w formie elektronicznej (opatrzonej kwalifikowanym podpisem elektronicznym) z wykorzystaniem aplikacji wskazanej przez Ministra Finansów (system BeSTi@).

2. Sprawozdawczość budżetowa JST

W roku 2013 jednostki samorządu terytorialnego przekazywały sprawozdania budżetowe do regionalnej izby obrachunkowej za IV kwartał 2012 roku oraz sprawozdania miesięczne Rb-27S i Rb-28S za grudzień 2012r. i za okresy: I, II i III kwartał 2013 roku zgodnie z przepisami rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 3 lutego 2010 roku w sprawie sprawozdawczości budżetowej (Dz.U. Nr 20, poz. 103 z późn. zm.).

Sprawozdania budżetowe które wpłynęły do Izby w roku 2013 można podzielić wg następujących okresów sprawozdawczych:

- miesięczne grudniowe (Rb-27S i 28S).
- kwartalne za I, II i III (Rb-NDS, Rb-27ZZ i Rb-50).
- półroczne (Rb-30S, Rb-34S).
- roczne (Rb-27S i Rb-28S, oraz Rb-30S, Rb-34S i Rb-PDP, Rb-ST).

Terminy przekazywania sprawozdań oraz odbiorcy sprawozdań w zakresie JST zostały określone w załączniku nr 44 ww. rozporządzenia.

Wydział Informatyki, Analiz i Szkoleń prowadzi kontrolę sprawozdań dotyczących poprawnego przygotowania, zgodnie z podjętymi uchwałami, danymi przekazanymi z Ministerstwa Finansów w zakresie planowanych i wykonanych dochodów z tytułu subwencji ogólnej, udziałów w podatku dochodowym od osób fizycznych oraz przez dysponentów środków budżetowych w zakresie planowanych i przekazanych kwot dotacji.

W roku 2013 do regionalnej izby obrachunkowej ogółem wpłynęło 2 396 sprawozdań budżetowych z wykonywania procesów finansów publicznych (w 2012 r. 2 447 sprawozdań), które następnie Izba przekazywała do Ministerstwa Finansów w wersji elektronicznej. Wśród zbadanych sprawozdań 618 (25,80%) stanowiły korekty.

W 2013 roku do izby wpływały także korekty sprawozdań budżetowych za lata ubiegłe, tj. za rok 2009, 2010 i 2011. Korekty dotyczyły najczęściej następujących sprawozdań: Rb-27S i 28S miesięcznych/rocznych z wykonania planu dochodów i wydatków budżetowych jednostki samorządu terytorialnego, sprawozdania Rb-NDS kwartalnego o nadwyżce/deficycie jednostki samorządu terytorialnego) oraz sprawozdania Rb-PDP rocznego z wykonania podstawowych dochodów podatkowych gminy oraz miasta na prawach powiatu.

W ogólnej liczbie 2 396 sprawozdań budżetowych przekazanych przez Izbę do Ministerstwa Finansów 103 sprawozdania (w tym 20 korekt) dotyczyło sprawozdania Rb-PDP.

Na podstawie wyników działalności nadzorczej i kontrolnej Regionalna Izba Obrachunkowa stosownie do art.10 ustawy z dnia 7 października 1992 roku o regionalnych izbach obrachunkowych (Dz. U. z 2001 r. Nr 55, poz. 577 z późn. zm.) stwierdziła nieprawidłowości w zakresie danych dotyczących naliczenia subwencji, w szczególności skutków udzielonych ulg i zwolnień w podatku od nieruchomości od osób fizycznych oraz skutków obniżenia górnych stawek podatku od rodków transportowych od osób fizycznych i prawnych. W związku z tym w 2013 roku RIO przekazała do Ministerstwa Finansów 2 korekty rocznego sprawozdania Rb-PDP z wykonania dochodów podatkowych jednostek samorządu terytorialnego w formie dokumentu, w których przeprowadzono kontrolę finansową w tym zakresie. Oprócz ww. korekt w 2013 roku RIO przekazała do Ministerstwa Finansów 3 korekty dokonane w związku z zaleceniami kontroli przeprowadzonej przez Urząd Kontroli Skarbowej i 13 korekt sporządzonych przez JST za lata ubiegłe tj.za 2010,2011 i 2012 rok.

Jednostki samorządu terytorialnego przekazują sprawozdania w formie elektronicznej (plik bazy danych) oraz dokument w wersji papierowej po jednym egzemplarzu na obowiązujących wzorach sprawozdań określonych w ww. rozporządzeniu. Reguła ta dotyczy wszystkich sprawozdań budżetowych

z wyjątkiem sprawozdań kwartalnych Rb-27ZZ z wykonania planu dochodów związanych z realizacją zadań z zakresu zadań zleconych jednostkom samorządu terytorialnego ustawami oraz sprawozdań kwartalnych Rb-50 o dotacjach, odpowiednio o wydatkach związanych z wykonywaniem zadań z zakresu administracji rządowej oraz innych zadań zleconych jednostkom samorządu terytorialnego. Niektóre JST przesyłają do regionalnej izby obrachunkowej sprawozdania Rb-50/D i Rb-50W oraz Rb-27ZZ z wykorzystaniem programu Besti@. Jednak zgodnie z rozporządzeniem Ministra Finansów z dnia 3 lutego 2010 roku w sprawie sprawozdawczości budżetowej (Dz.U. Nr 20, poz. 103 z późn. zm.) sprawozdania te powinny wpływać do wiadomości regionalnej izby obrachunkowej tylko w formie dokumentu.

Sprawozdawczość budżetowa przekazywana była przez zarządy jednostek samorządu terytorialnego do regionalnej izby obrachunkowej, a następnie regionalna izba obrachunkowa przekazywała je do Ministerstwa Finansów w formie pliku bazy danych za pośrednictwem elektronicznego Systemu Zarządzania Budżetami Jednostek Samorządu Terytorialnego - Besti@.

Liczba sprawozdań budżetowych JST otrzymanych i zbadanych przez Regionalną Izbę Obrachunkową w latach 2012 i 2013

	Liczba zbadanych sprawozdań	Liczba zbadanych sprawozdań
--	------------------------------------	------------------------------------

Nazwa sprawozdania*	ogółem w 2012r.			ogółem w 2013r.		
	pierwotne	korekty	razem	pierwotne	korekty	razem
Rb-27S	506	252	758	518	212	730
Rb-28S	506	121	627	518	119	637
Rb-NDS	405	184	589	416	187	603
Rb-PDP	83	25	108	83	20	103
Rb-ST	101	22	123	103	16	119
Rb-30	-	-	-	-	1	1
Rb-30S	115	70	185	95	50	145
Rb-34S	45	12	57	45	13	58
Razem sprawozdania przekazane do MF	1 761	686	2 447	1 778	618	2 396

* W ogólnej liczbie sprawozdań nie ujęto sprawozdań Rb-Z, N i Rb-UZ i UN, które są sporządzane na podstawie rozporządzenia MF z dnia 4 marca 2010 r. w sprawie sprawozdań jednostek sektora finansów publicznych w zakresie operacji finansowych (Dz. U. Nr 43, poz. 247 z późn. zm.).

Najczęściej występujące nieprawidłowości stwierdzone w wyniku kontroli formalnej i rachunkowej sprawozdań budżetowych JST w 2013 roku dotyczą:

Rb-27S sprawozdanie z wykonania planu dochodów:

- braku zgodności danych planowanych i wykonanych dochodów dotyczących subwencji czy udziałów w podatku dochodowym od osób fizycznych z kwotami przekazanymi przez Ministra Finansów,
- braku zgodności wykazywanego planu dochodów w sprawozdaniu z planami wynikającymi z uchwał budżetowych i dokonywanych zmian,
- niezgodności kwot dotacji wykazanych w sprawozdaniu o dochodach z kwotami dotacji wykazanymi przez dysponentów tych środków.

Rb-28S sprawozdanie z wykonania planu wydatków:

- brak zgodności planów wykazanych w sprawozdaniu z planami wg uchwał i zarządzeń zmieniających budżet,
- wykazywana kwota zaangażowania wydatków w wysokości wyższej od kwoty planowanych wydatków oraz niższa od kwoty wykonanych wydatków,
- braku zachowania spójności kwot zobowiązań wymagalnych, a tych wykazywanych w sprawozdaniu Rb-Z.

Rb-NDS sprawozdanie o nadwyżce/deficycie:

- wykazywanie kwot wydatków majątkowych planowanych i wykonanych niezgodnie z Rb-28S i uchwałami po zmianach,
- niezgodności kwot wykonania dochodów i wydatków wykazywanych w Rb-NDS oraz w sprawozdaniach Rb-27S i Rb-28S,
- nie wykazywanie w kolumnie wykonanie+ w poz. D13. nadwyżki z lat ubiegłych i D17. inne różnice wielkości faktycznie posiadanej nadwyżki czy wolnych środków, będących do dyspozycji jednostki,
- błędnie wykazywano w poz. D13 i D131 (nadwyżki z lat ubiegłych) kwoty, które pochodzą z wolnych środków+(poz. D17 i D171).

Rb-PDP sprawozdanie z wykonania dochodów podatkowych:

- braku zachowania spójności z Rb-27S w zakresie skutków udzielonych ulg i zwolnień oraz skutków decyzji organów podatkowych,
- nie dokonywano korekty sprawozdania pomimo, że korekcie ulegało sprawozdanie Rb-27S w paragrafach podatkowych.

Rb-30S i Rb-34S sprawozdania z wykonania planu finansowego:

- niezgodność planu wykazanego w sprawozdaniu z planem przychodów i kosztów zakładu budżetowego, stanowi to czynnik do uchwalenia budżetu,
- wykazywaniu w planie przychodów zakładu dotacji celowej na dofinansowanie kosztów realizacji inwestycji (Rb-30S),
- błędne wykazanie w przychodach dotacji przedmiotowej w kwocie brutto zamiast w kwocie netto, które należy ujawnić w uzupełniającej informacji o rozliczeniu kasowym z budżetem + w poz. podatek VAT od otrzymanej dotacji przedmiotowej (Rb-30S),
- błędów w stosowaniu klasyfikacji budżetowej w odniesieniu do przychodów i kosztów, która nie dotyczy danego typu jednostki (Rb-30S, Rb-34S),
- braku zachowania wymaganej ciągłości bilansowej w zakresie ustalonego stanu środków obrotowych (Rb-30S, Rb-34S),

Rb-ST sprawozdanie o stanie środków na rachunkach bankowych:

- w wierszu 2. s. rodki niewykorzystanych dotacji w roku budżetowym + wykazano nieprawidłowe kwoty niewykorzystanej na dzień 31 grudnia dotacji celowej otrzymanej z budżetu,
- niewykazanie danej kwoty w wierszu 1.1. Stan środków na rachunku wydatków niewygasających + pomimo wykazywania kwot w kolumnie 11 Wydatki, które nie wygasają z upływem roku budżetowego + sprawozdania Rb-28S.

Jednostki samorządu terytorialnego mogą przesyłać do Izby sprawozdania budżetowe w formie elektronicznej i papierowej, jak i tylko w formie elektronicznej. Sprawozdania takie powinny być podpisane bezpiecznym podpisem elektronicznym w rozumieniu ustawy z dnia 18 września 2001 roku o podpisie elektronicznym (Dz.U. Nr 130, poz. 1450 z późn. zm.). Uprawnienie JST do przekazywania sprawozdań wyłącznie w formie elektronicznej nie dotyczy sprawozdania Rb-PDP. Roczne sprawozdanie z wykonania dochodów podatkowych JST (Rb-PDP) będzie przysyłane do Izby zarówno w wersji elektronicznej, jak i wersji papierowej.

W roku 2013 z kwalifikowanego podpisu elektronicznego korzystają 64 jednostki samorządu terytorialnego województwa lubuskiego (w 2012 roku było 46 JST). Należy jednak zaznaczyć, że liczba 64 JST obejmuje jednostki, które korzystają z podpisu w latach ubiegłych, jak i te które w ciągu roku po raz pierwszy podejmowały próby podpisywania sprawozdań podpisem elektronicznym.

Najczęstszy błąd jaki był popełniany w sprawozdaniach w wersji elektronicznej polegał na podpisywaniu sprawozdań tylko jednym podpisem kwalifikowanym (np. skarbnika JST). W związku z tym JST musiały w celu dopełnienia obowiązku, dostarczyć sprawozdania budżetowe w wersji papierowej. Należy jednak zauważyć, że pomimo podpisywania sprawozdań tymi podpisami elektronicznymi, niektóre JST nadal przysyłały do Izby wersje papierowe tych sprawozdań.

W zakresie kontroli pod względem rachunkowym i formalnym wniosków o przyznanie części rekompensacji subwencji ogólnej na wyrównanie ubytków dochodów – w specjalnych strefach

ekonomicznych (rozporządzenie Ministra Finansów z dnia 13 kwietnia 2004 roku Dz.U. Nr 65, poz. 599 z późn. zm.) . zbadano i przekazano do Ministerstwa Finansów 2 wnioski gmin, w tym 1 wniosek negatywny.

Analiza informacji o przebiegu wykonania budżetu JST za pierwsze półrocze 2013r. oraz analiza sprawozdania rocznego z wykonania planów finansowych jednostki za 2012r. była przekazywana przez Wydział Informacji Analiz i Szkole do Kolegium i stanowiła jeden z podstawowych dokumentów służących do przygotowania opinii przez sądy orzekające. Ponadto informacje wynikające ze sprawozdawczości budżetowej służą do opracowania szczegółowych materiałów analitycznych z realizacji zadań finansowych jednostek samorządowych województwa lubuskiego.

3. Sprawozdawczość w zakresie operacji finansowych

Regionalna Izba Obrachunkowa w Zielonej Górze wg wytycznic była zobowiązana w 2013 roku do podredniczenia w przekazywaniu do GUS sprawozdawczości kwartalnej, sporządzanej na podstawie rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 4 marca 2010 roku w sprawie sprawozdania jednostek sektora finansów publicznych w zakresie operacji finansowych (Dz.U. Nr 43, poz. 247). Regionalne izby obrachunkowe zobowiązane zostały ww. rozporządzeniem do przyjmowania od jednostek samorządu terytorialnego, zarówno w formie elektronicznej, jak i w formie dokumentu, sprawozdania rocznych w powyższym zakresie. Są to następujące sprawozdania: Rb-N (o stanie należności oraz wybranych aktywów finansowych), Rb-Z (o stanie zobowiązań wg tytułów dłużnych oraz poręczeń i gwarancji) oraz roczne uzupełniające sprawozdania Rb-UN oraz Rb-UZ.

Do sporządzania sprawozdania obejmujących należności, zobowiązania oraz poręczenia i gwarancje w sektorze samorządowym zobowiązane są, zgodnie z powołanym wyżej aktem prawnym:

- jednostki samorządu terytorialnego,
- samodzielne publiczne zakłady opieki zdrowotnej, dla których JST jest organem założycielskim,
- samorządowe instytucje kultury posiadające osobowość prawną,
- samorządowe osoby prawne utworzone na podstawie odrębnych ustaw.

Najczęściej występujące nieprawidłowości w sprawozdaniach rocznych w zakresie samorządowych osób prawnych, dla których JST jest organem założycielskim:

- nie dotrzymanie terminów przesyłania sprawozdania do RIO, zarówno formy papierowej jak i elektronicznej;
- brak spójności sprawozdania rocznych z uzupełniającymi, niespójność sprawozdania Rb-Z z Rb-UZ i podobnie Rb-N z Rb-UN;
- błędy formalne (brak podpisu osób upoważnionych oraz pieczętek);
- nie wykazywanie w Rb - UZ w części A kwoty posiadanych papierów wartościowych w przypadku wykazania w Rb-Z zobowiązań z tytułu wyemitowanych papierów wartościowych;

- b) d) wypełnianie struktury terminowej zobowiązań z tytułu zaciągania tych kredytów oraz wyemitowanych papierów wartościowych wg pierwotnego oraz pozostałego terminu zapadalności (niewłaściwe wypełnienie kol. C1 i C2 oraz C3 i C4);
- brak uzupełnienia w Rb-Z i Rb-N części C oraz w Rb-UZ i Rb-UN części D dotyczącej liczby podmiotów dla których jednostka sprawozdawcza jest organem zarządczym;
- wykazywanie stanu środków pieniężnych w kasie w kolumnie „Banki+” oraz w wierszu N.3.2 Depozyty na wnieście;
- wykazywanie gotówki w kasie w innych grupach niż w grupie III, w tym w tych, do których nie należą podmioty sporządzające sprawozdanie.

Ze względu na przekazywanie ww. sprawozdań do Izby poza systemem BeSTi@ stwierdzono następujące nieprawidłowości formalne:

- brak opisu na skorygowanych sprawozdaniach (sprawozdania w formie papierowej często nie są zaznaczone jako korekta);
- brak nazwy i adresu jednostki sprawozdawczej, brak numeru identyfikacyjnego REGON oraz brak symbolu GUS;
- brak wskazania kwartału, za który jest sporządzane sprawozdanie.

Najczęściej występujące nieprawidłowości w sprawozdaniach w zakresie budżetu JST stwierdzone w 2013 roku to:

Rb-Z sprawozdanie o stanie zobowiązań wg tytułów dłużnych oraz poręczeń i gwarancji:

- b) d) wykazywanie kwot poręczeń i gwarancji lub również zaniechanie ich wykazywania,
- wykazywanie zobowiązań wymagalnych niezgodnych ze sprawozdaniem Rb-28S,
- brak wykazania w części C sprawozdania dodatkowej informacji o kredytach i pożyczkach na finansowanie projektów z udziałem środków UE,
- wykazywanie w wierszu E1 „papiery wartościowe+ zobowiązania z tytułu emisji papierów wartościowych dla których nie istnieje płynny rynek wtórny,
- b) d) klasyfikowanie danych w pozycjach odnoszących się do zobowiązań wykazywanych w podziale na krótko i długoterminowe (papiery wartościowe oraz kredyty i pożyczki),
- b) d) wykazywanie zobowiązań z tytułu kredytów handlowych lub niewykazanie umów leasingu finansowego i operacyjnego oraz sprzedaży na raty,
- niewłaściwe dane wykazywane w wierszu E3 „przebieg depozyty,
- wykazywanie w wierszu E4 „zobowiązania wymagalne+ takich zobowiązań, które w rozumieniu rozporządzenia nie stanowią zobowiązań wymagalnych i nie są zaliczane do państwowego długu publicznego lub niewykazywanie istniejących zobowiązań wymagalnych,
- ujęcie w sprawozdaniu Rb-Z zobowiązań z tytułu naliczonych odsetek,
- nieprawidłowe wykazywanie kwot zobowiązań w układzie podmiotowym (wg grup dłużników),
- nieprawidłowe wykazywanie w części D danych uzupełniających dotyczących zobowiązań, wynikających z zawartych umów na okres dłuższy niż 6 miesięcy, o terminie płatności przypadających w latach następujących.

Rb-UZ roczne sprawozdanie uzupełniają ce o stanie zobowi za w g tytuów dju nych:

- wykazanie zobowi za z tytułu papierów warto ciowych oraz kredytów i po yczek (w warto ci nominalnej) w cz ci A oraz w cz ci B sprawozdania w kwotach ró nych od wykazanych w sprawozdaniu Rb-Z za IV kwartaï
- brak zgodno ci pomi dzy danymi wykazanymi w cz ci C Rb-UZ oraz brak korelacji danych wykazanych w Rb-UZ i Rb-Z za IV kwartaïanalogicznego roku,
- rozbie no ci w zakresie podmiotów, wobec których wykazano zobowi zania w sprawozdaniu Rb-Z i w sprawozdaniu Rb-UZ,
- bñ dne wypeñnianie struktury terminowej zobowi za z tytułu zaci gni tych kredytów oraz wyemitowanych pap. warto ciowych wg pierwotnego oraz pozostaýego terminu zapadalno ci (niewñ ciwe wypeñnienie kol. C1 i C2 oraz C3 i C4).

Rb-N sprawozdanie o stanie nale no ci oraz wybranych aktywów finansowych:

- w cz ci A (nale no ci oraz wybrane aktywa finansowe) nie wypeñniono poprawnie pozycji w grupie nale no ci sgotówka+, sdepozyty na danie+lub depozyty terminowe+,
- brak wykazywania w wierszach sdepozyty na danie+ lub depozyty terminowe+ rodków pieni nych na rachunku bankowym,
- ujmowanie w sprawozdaniu nale no ci z tytułu naliczonych odsetek,
- brak wykazania nale no ci z tytułu udzielonych po yczek,
- wykazywanie danych dotycz cych stanu gotówki w niewñ ciwych grupach podmiotów lub nieuzupeñnianie wiersza sgotówka+pomimo, e na dzie sprawozdawczy byý rodki w kasie jednostki,
- wykazywanie danych dotycz cych rodków zgromadzonych na rachunkach bankowych w niewñ ciwych kolumnach,
- braku wykazania kwot nale no ci wymagalnych, podczas gdy w sprawozdaniu Rb-27S wykazano kwoty w kol. szalegjo ci+

Rb-UN roczne sprawozdanie uzupełniają ce o stanie nale no ci:

- brak korelacji pomi dzy danymi wykazanymi w Rb-UN a Rb-N.

W omawianym okresie do Izby wpýn jo:

- 800 sprawozda , w tym 17 korekt (2,1%) . osoby prawne,
- 1.249 sprawozda , w tym 211 korekt (16,9%) . jednostki samorz du terytorialnego,
- ogójem: 2.049 sprawozda , w tym 228 korekt (11,1%).

Jednostki samorz du terytorialnego oprócz wersji papierowej i bazy pliku danych, przekazywaý do Izby sprawozdania ý czne w formie elektronicznej, korzystaj c z podpisu elektronicznego, weryfikowanego przy pomocy wa nego kwalifikowanego certyfikatu.

Kontrola sprawozda Rb-Z, Rb-N, Rb-UZ oraz Rb-UN przesyñanych przez JST byñ przeprowadzana z wykorzystaniem programu Besti@. Ponadto regionalna izba obrachunkowa

przekazywać do Ministerstwa Finansów ww. sprawozdania oraz ich korekty w formie pliku bazy danych również za pomocą systemu Besti@.

Ponadto regionalna izba obrachunkowa zgodnie z § 8 ust. 3¹⁷ ww. rozporz. dnia sporz. dają co kwartał na podstawie sprawozdań otrzymanych od JST sprawozdanie zbiorcze i przekazywać je do Prezesa Głównego Urzędu Statystycznego.

4. Sprawozdania w zakresie pomocy publicznej przedsi. biorcom

Na podstawie przepisów ustawy z dnia 30 kwietnia 2004 roku o post. powaniu w sprawach dotyczących pomocy publicznej (Dz.U. z 2007 r. nr 59, poz. 404 z późn. zm) oraz w oparciu o rozporz. dzenie Rady Ministrów z dnia 7 sierpnia 2008 r. w sprawie sprawozdań o udzielonej pomocy publicznej, informacji o nieudzieleniu takiej pomocy oraz sprawozdań o zaległościach przedsi. biorców we wpłatach wiadczeń należnych na rzecz sektora finansów publicznych (Dz.U. nr 153, poz. 952 z późn. zm.), w którym zostały określone zakres sprawozdań, wzór formularza termin składania. W tym celu Regionalna Izba Obrachunkowa po redniczyła w elektronicznym przekazywaniu sprawozdań z zakresu zaległości przedsi. biorców we wpłatach wiadczeń należnych na rzecz sektora finansów publicznych do Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów. Od II kwartału 2010 r. JST z terenu województwa lubuskiego mają obowiązek przesyłania sprawozdań z udzielonej pomocy publicznej, informacji o nieudzieleniu pomocy wyłącznie w systemie SHRIMP.

Najczęściej występującej nieprawidłowości w przekazywanych sprawozdaniach z zakresu zaległości przedsi. biorców:

- stosowanie niewłaściwego nazewnictwa przekazywanych plików, pomimo poinformowania jednostek o sposobie jednolitego określania nazwy plików zawierających sprawozdania,
- niedotrzymywanie terminów przesyłania sprawozdań przez jednostki do RIO,
- nie wypełnianie w arkuszu pól identyfikujących JST tj. nazwy, adresu oraz roku za jaki sprawozdanie sporządzono,

W 2013 roku przesłano do Izby 78 sprawozdań o zaległościach przedsi. biorców. Powyższe sprawozdania Izba przesyła do UOKiK.

5. Sprawozdania w zakresie pomocy publicznej w rolnictwie i rybołówstwie

Na podstawie rozporz. dzenia Rady Ministrów z dnia 29 września 2008 roku w sprawie sprawozdań o udzielonej pomocy publicznej w rolnictwie lub rybołówstwie oraz informacji o nieudzieleniu pomocy (Dz. U. Nr 174, poz. 1081 z późn. zm.) Regionalna Izba Obrachunkowa w Zielonej Górze w zakresie swojej właściwości po redniczyła w elektronicznym przekazywaniu sprawozdawczości z udzielonej przez jednostki samorządu terytorialnego pomocy publicznej w rolnictwie lub rybołówstwie oraz informacji o nieudzieleniu pomocy do Ministerstwa Rolnictwa i Rozwoju Wsi.

Były to następujące sprawozdania:

¹⁷ Rozporządzenie MF z dnia 4 marca 2010 roku w sprawie sprawozdań jednostek sektora publicznego w zakresie operacji finansowych (Dz. U. Nr 43, poz. 247).

- 1) roczne sprawozdanie o udzielonej pomocy publicznej w rolnictwie lub rybołówstwie, innej niż pomocy *de minimis* tj. pomocy notyfikowanej do Komisji Europejskiej, pomocy udzielanej w ramach wyłączeń grupowych sporządzane według wzoru zamieszczonego w załączniku nr 1 do rozporządzenia,
- 2) sprawozdanie o udzielonej pomocy publicznej w rolnictwie lub rybołówstwie na podstawie projektów inwestycyjnych przygotowane według wzoru określonego w załączniku nr 2 do rozporządzenia,
- 3) miesięczne sprawozdanie o udzielonej pomocy *de minimis* w rolnictwie którego wzór zamieszczono w załączniku nr 3 do rozporządzenia,
- 4) miesięczne sprawozdanie o udzielonej pomocy *de minimis* w rybołówstwie przygotowane według wzoru określonego w załączniku nr 4 do rozporządzenia,
- 5) miesięczna/roczna informacja o nieudzieleniu pomocy publicznej w rolnictwie lub rybołówstwie w danym okresie sprawozdawczym sporządzana według wzoru zamieszczonego w załączniku nr 5 do rozporządzenia.

W wyniku kontroli powyższych sprawozdań otrzymanych od JST stwierdzono następujące nieprawidłowości:

- nieterminowe przysyłanie sprawozdań przez jednostki do Regionalnej Izby Obrachunkowej,
- wzory sprawozdań niezgodne z wzorami wynikającymi z rozporządzenia,
- brak danych osoby upoważnionej do przekazywania informacji i osoby do kontaktu z Ministerstwem Rolnictwa i Rozwoju Wsi w sprawie informacji i danych zawartych w sprawozdaniu,
- wskazanie niewłaściwego okresu sprawozdawczego, za który sporządzone jest sprawozdanie lub informacja,
- niewłaściwe wypełnienie poszczególnych pozycji w tabeli danego sprawozdania.

W 2013 roku Izba przesyłała elektronicznie do Ministerstwa Rolnictwa otrzymane z JST następującą liczbę sprawozdań:

- 105 sprawozdań miesięcznych o udzieleniu pomocy w rolnictwie,
- 972 informacji miesięcznych o nieudzieleniu pomocy w rolnictwie,
- 72 sprawozdania roczne o udzielonej pomocy, innej niż pomocy *de minimis*
- 19 informacji rocznych o nieudzieleniu pomocy

6. Sprawozdawczo finansowa jednostek samorządu terytorialnego

W roku 2013 jednostki samorządu terytorialnego przekazywały do Izby sprawozdania finansowe za 2012 rok na podstawie rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 5 lipca 2010 roku w sprawie szczególnych zasad rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych, samorządowych zakładów budżetowych, państwowych funduszy celowych oraz państwowych jednostek budżetowych mających siedzibę poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej (t.j. Dz.U. 2013, poz. 289).

W skład sprawozdań finansowych wchodzi :

- bilans z wykonania budżetu jednostki samorządu terytorialnego, przygotowany według wzoru określonego w załączniku nr 9 do rozporządzenia;
- łączny bilans obejmujący dane wynikające z bilansów samorządowych jednostek budżetowych i samorządowych zakładów budżetowych, zawierający informacje w zakresie ustalonym w załączniku nr 5 do rozporządzenia;
- łączny rachunek zysków i strat obejmujący dane wynikające z rachunków zysków i strat samorządowych jednostek budżetowych i samorządowych zakładów budżetowych, zawierający informacje w zakresie ustalonym w załączniku nr 7 do rozporządzenia;
- łączne zestawienie zmian w funduszu obejmujące dane wynikające z zestawienia zmian w funduszu samorządowych jednostek budżetowych i samorządowych zakładów budżetowych, zawierające informacje w zakresie ustalonym w załączniku nr 8 do rozporządzenia;
- skonsolidowany bilans jednostki samorządu terytorialnego, przygotowany według wzoru określonego w załączniku nr 10 do rozporządzenia.

Sprawozdania finansowe łączne sąsum sprawozda finansowych jednostkowych lub jednostkowych i łącznych. Zarządy jednostek samorządu terytorialnego sporządzają sprawozdania finansowe łączne samorządowych jednostek budżetowych i samorządowych zakładów budżetowych i przekazywały je do Izby w terminie do dnia 30 kwietnia 2013 roku. W tym samym terminie zarządy jednostek samorządu terytorialnego zobowiązane były także do przekazania bilansów z wykonania budżetu jednostki samorządu terytorialnego. Do Izby wpłynęło 112 bilansów z wykonania budżetów JST za 2012 rok.

Ponadto, w 2013 roku do Izby wpłynęło 112 łącznych bilansów, 118 łącznych rachunków zysków i strat oraz 126 łącznych zestawień zmian w funduszu jednostki.

Zgodnie z § 26 ust. 5 ww. rozporządzenia zarządy JST przekazują do RIO skonsolidowane bilanse w formie pisemnej i w formie dokumentu elektronicznego w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 17 lutego 2005 r. o informatyzacji działalności podmiotów realizujących zadania publiczne (t.j. Dz. U. z 2013 r., poz. 235) w terminie do dnia 30 czerwca roku następnego. Ponadto, niektóre JST przekazywały skonsolidowane bilanse wyłącznie w formie dokumentu elektronicznego, korzystając z podpisu elektronicznego w rozumieniu ustawy z dnia 18 września 2001 roku o podpisie elektronicznym (t.j. Dz. U. z 2013 r., poz. 262), weryfikowanym za pomocą własnego kwalifikowanego certyfikatu.

W 2013 roku za pośrednictwem systemu Besti@ 44 JST przekazały do Izby skonsolidowane bilanse podpisane kwalifikowanym podpisem elektronicznym.

Następnie zgodnie z § 26 ust. 7 ww. rozporządzenia regionalna izba obrachunkowa przekazuje do Ministerstwa Finansów skonsolidowane bilanse JST w formie dokumentu elektronicznego do dnia 14 lipca roku następnego. W roku 2013 na 101 JST województwa lubuskiego Izba przekazała do Ministerstwa Finansów po zweryfikowaniu 107 bilansów skonsolidowanych za 2012 rok.

W wyniku kontroli powyższych sprawozdań finansowych jednostek stwierdzono następujące nieprawidłowości:

- nieterminowe przesyłanie sprawozdań przez jednostki do regionalnej izby obrachunkowej;
- niesporządzenie określonych sprawozdań;
- błędny rachunkowość w poszczególnych pozycjach sprawozdań;
- niezgodność poszczególnych danych w bilansie z wykonania budżetu JST z danymi wykazanymi w sprawozdaniach budżetowych;
- brak spójności pomiędzy poszczególnymi pozycjami w bilansie;
- wzory sprawozdań finansowych niezgodne z wzorami wynikającymi z rozporządzenia;
- brak podpisów osób upoważnionych do zatwierdzenia danego sprawozdania;
- niezgodność stanów początkowych bilansu za dany okres sprawozdawczy ze stanami końcowymi bilansu za poprzedni okres sprawozdawczy;
- brak równości pomiędzy czynnymi kwotami aktywów a czynnymi kwotami pasywów;
- niewłaściwa data sporządzenia sprawozdania finansowego;
- brak wypełnienia informacji uzupełniających w poszczególnych bilansach;
- brak spójności pomiędzy poszczególnymi pozycjami w rocznym rachunku zysków i strat a rocznym zestawieniem zmian w funduszu jednostki;
- brak spójności pomiędzy poszczególnymi pozycjami w rocznym rachunku zysków i strat a rocznym bilansem;
- brak spójności pomiędzy poszczególnymi pozycjami w rocznym zestawieniu zmian w funduszu jednostki a rocznym bilansem rocznym;
- nieuwzględnienie przy sporządzeniu bilansu skonsolidowanego określonych jednostek organizacyjnych podlegających konsolidacji.

7. Sprawozdania z wysokości reálnych wynagrodzeń nauczycieli na poszczególnych stopniach awansu zawodowego w szkołach prowadzonych przez jednostki samorządu terytorialnego

Zgodnie z art. 30a ustawy Karta Nauczyciela z dnia 26 stycznia 1982 roku (Dz. U. z 2014 r., poz. 191 oraz w oparciu o rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 13 stycznia 2010 roku w sprawie sposobu opracowywania sprawozdania z wysokości reálnych wynagrodzeń nauczycieli na poszczególnych stopniach awansu zawodowego w szkołach prowadzonych przez jednostki samorządu terytorialnego (Dz. U. z 2010 r. Nr 6 poz. 35) organ prowadzący szkoły będący jednostką samorządu terytorialnego w terminie do dnia 10 lutego roku kalendarzowego następującego po roku, który podlega analizie, sporządza sprawozdanie z wysokości reálnych wynagrodzeń nauczycieli na poszczególnych stopniach awansu zawodowego w szkołach i placówkach prowadzonych przez tę jednostkę samorządu terytorialnego, z uwzględnieniem wysokości kwoty różnicy, o ile wystąpi. Następnie powyższe sprawozdanie przedkłada w wersji papierowej i elektronicznej (arkusz MS Excel), w terminie 7 dni od jego sporządzenia, Regionalnej Izbie Obrachunkowej, a także organowi stanowiącemu tę jednostkę samorządu terytorialnego, dyrektorom szkół prowadzonych przez tę jednostkę oraz związkom zawodowym zrzeszającym nauczycieli.

W 2013 roku do Izby wpłynęło 99 sprawozdań, (w tym 3 korekty) z wysokości reálnych wynagrodzeń nauczycieli na poszczególnych stopniach awansu zawodowego w szkołach prowadzonych przez jednostki samorządu terytorialnego.

W wyniku kontroli powyższych sprawozdań otrzymanych od JST stwierdzono następujące nieprawidłowości:

- przesyłanie powyższych sprawozdań w pliku PDF, a także na niewłaściwych drukach,
- nie wypełnianie poszczególnych pozycji sprawozdań, jednakże na bieżąco powyższe błędy były weryfikowane a sprawozdania przesyłane na właściwych drukach.

8. Działalność informacyjna i szkoleniowa

8.1. Działalność informacyjna

Art. 1 ust. 4 ustawy o regionalnych izbach obrachunkowych nakłada na izby obowiązek prowadzenia działalności informacyjnej i szkoleniowej. Zgodnie z zapisem ustawy działalność ta prowadzona jest w zakresie objętym nadzorem i kontrolą izb. Działalność informacyjna RIO w Zielonej Górze obejmuje udzielanie informacji i doradztwo w zakresie praktycznego stosowania przepisów prawa oraz upowszechnianie informacji o wynikach działalności nadzorczej i kontrolnej izb. Funkcja informacyjna realizowana jest m.in. za pośrednictwem działalności wydawniczej, udzielania pisemnych informacji i wyjaśnień, telefonicznych i bezpośrednich kontaktów z pracownikami samorządowymi oraz poprzez informacje zamieszczane na stronach internetowych Izby.

W realizacji działań w zakresie przedsięwzięć informacyjnych Izba współpracuje z Ministerstwem Finansów, MEN, UOKiK, regionalnymi izbami obrachunkowymi, Województwem Lubuskim, służbami administracyjnymi, w tym WSA w Gorzowie Wlkp., Samorządowym Kolegium Odwoławczym w Zielonej Górze, uczelniami wyższymi oraz Zrzeszeniem Wójtów, Burmistrzów i Prezydentów Miast Województwa Lubuskiego i Konwentem Starostów Województwa Lubuskiego

Na podstawie **art. 13** ustawy o regionalnych izbach obrachunkowych Izba udziela wyjaśnień w sprawach dotyczących stosowania przepisów o finansach publicznych na wystąpienia podmiotów wymienionych w art. 1 ust. 2 ww. ustawy (tj. jednostek samorządu terytorialnego, związków międzygminnych, stowarzyszeń gmin oraz stowarzyszeń gmin i powiatów, związków powiatów, stowarzyszeń powiatów, samorządowych jednostek organizacyjnych, w tym samorządowych osób prawnych, innych podmiotów, w zakresie wykorzystywania przez nie dotacji przyznawanych z budżetów jednostek samorządu terytorialnego). W roku 2013 Izba udzieliła w powyższym trybie wyjaśnień na **17** wystąpień uprawnionych podmiotów.

Podstawową rolę w realizacji działalności informacyjnej i instruktażowej Izby odgrywa Internet i nowoczesne środki komunikacji. Za pośrednictwem strony internetowej Izby oraz na stronie podmiotowej Biuletynu Informacji Publicznej publikowane są coroczne sprawozdania z działalności Izby, informacje dotyczące bieżącej działalności, zmian w przepisach prawa, opracowania wynikające z działalności nadzorczej i kontrolnej, materiały analityczne dotyczące wykonania budżetów i sytuacji finansowej lubuskich jednostek samorządu terytorialnego, interpretacje ministerstw, opinie i wyjaśnienia Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej oraz orzecznictwo NSA, a także informacje dotyczące organizowanych szkoleń.

Strony internetowe Izby cieszą się coraz większym zainteresowaniem, tak że strony osób zawodowo związanych z szeroko rozumianą działalnością samorządu terytorialnego, jak i studentów

oraz osób przygotowujących prace naukowe z zakresu działalności RIO b d gospodarki finansowej jednostek samorządu terytorialnego.

Regionalne izby obrachunkowe, jako podmioty realizujące zadania publiczne, zobligowane są ponadto do udostępnienia informacji publicznej w trybie przepisów ustawy o dostępie do informacji publicznej. Obowiązek ten jest realizowany poprzez publikacje w internetowym Biuletynie Informacji Publicznej (BIP) oraz udzielanie odpowiedzi na wnioski zainteresowanych osób i instytucji. Publikowane treści w BIP są na bieżąco modyfikowane i uzupełniane. Najczęściej przedmiotem zainteresowania były informacje o wynikach działalności kontrolnej i nadzorczej Izby, informacje dotyczące organizacji Izby, sprawozdania z działalności Izby oraz dane statystyczne i analizy dotyczące wykonania budżetów i zobowiązań lubuskich jednostek samorządu terytorialnego. W roku 2013 udzielono odpowiedzi na 26 skierowanych do Izby wniosków o udzielenie informacji publicznej.

Niezależnie od udzielania wyjaśnień w trybie art. 13 ustawy o regionalnych izbach obrachunkowych oraz udzielania informacji udzielanej na podstawie ustawy o dostępie do informacji publicznej Izba opracowuje analizy, zestawienia danych oraz udostępniła zgromadzone informacje i dokumentację organom państwa i innym instytucjom (w tym m.in. Ministerstwu Finansów, MSWiA, MAiC, MRiRW, MEN, GUS, FO iGW, NBP, Lubuskiemu Urzędowi Wojewódzkiemu, szkołom wyższym i instytucjom naukowym, parlamentarzystom, wydawnictwom prasowym).

W roku 2013 Regionalna Izba Obrachunkowa w Zielonej Górze Izba przygotowała i wydała opracowanie: „Sprawozdanie z działalności Regionalnej Izby Obrachunkowej w Zielonej Górze w roku 2013 i wykonanie budżetów przez lubuskiej jednostki samorządu terytorialnego w roku 2013+ (zeszyt + płyta CD).

Pracownicy Wydziału Informacji, Analiz i Szkoleń uczestniczą w pracach mających na celu przygotowanie i opracowanie **Sprawozdania z działalności RIO i wykonania budżetów jednostek samorządu terytorialnego** przedkładanego corocznie Sejmowi i Senatowi RP.

Przedstawiciele Izby uczestniczą ponadto w wielu przedsięwzięciach o charakterze informacyjnym, naukowym, badawczym, prezentując zagadnienia i materiały związane z działalnością Izby i gospodarką finansową JST (w tym m.in.: w wielu konferencjach i seminariach dotyczących finansów samorządu oraz w posiedzeniach Lubuskiego Konwentu Starostów Województwa Lubuskiego oraz Zrzeszenia Wójtów, Burmistrzów i Prezydentów Miast Województwa Lubuskiego).

8.2. Działalność szkoleniowa

Działalność szkoleniowa, realizowana przez Wydział Informacji, Analiz i Szkoleń, opiera się na planie szkoleń stanowiącym załącznik do planu pracy Izby na rok 2013. W omawianym okresie zrealizowane zostały zajęcia przewidziane w planie szkoleń na rok 2013, program szkoleń uzupełniony został ponadto o dodatkowe zagadnienia.

Ogółem, w 2013 roku Izba była organizatorem: 34 odrębnych szkoleń dla jednostek samorządu terytorialnego. W szkoleniach tych uczestniczyło łącznie 1.668 osób, reprezentujących lubuskie samorządy; w tym m.in.: prezydenci miast, burmistrzowie, wójtowie, starostowie, członkowie zarządów powiatów i zarząd województwa, skarbnicy i sędziowie finansowe JST, radni, pracownicy komórek kontroli wewnętrznej i wydziałów podatkowych, sekretarze JST, główni księgowi zwiastów miast gminnych, kierownicy, księgowi i pracownicy placówek oświatowych, kierownicy, księgowi i pracownicy instytucji kultury, jednostek budżetowych i zakładów budżetowych. Ponadto Izba współuczestniczyła w organizacji 1 szkolenia dotyczącego problematyki funduszu sołectw, w którym uczestniczyło 40 osób.

Tematyka szkoleń obejmowała zagadnienia związane z szeroko pojętą gospodarką finansową JST; takie jak: budżet JST, rachunkowość budżetowa, finanse publiczne, podatki i opłaty lokalne, zagadnienia związane z nadzorem i kontrolą, sprawozdawczość budżetowa i w zakresie operacji finansowych, procedura absolutoryjna w JST, wieloletnia prognoza finansowa i zarządzanie długiem w JST, dyscyplina finansów publicznych, zasady udzielania pomocy publicznej, polityka publiczna i wolontariat. Szkolenie prowadzone było przez pracowników RIO w Zielonej Górze, przedstawicieli pozostałych regionalnych izb obrachunkowych, UOKiK, przedstawicieli uczelni wyższych oraz specjalistów/praktyków w zakresie, którego dotyczyła tematyka szkolenia.

Szkolenia prowadzone były metodą wykładów oraz zajęć i warsztatów praktycznych, z wykorzystaniem nośników multimedialnych. Uczestnicy szkoleń otrzymywali materiały i opracowania przygotowane przez prowadzących, jak również za wiadczenia uczestnictwa w szkoleniu. Podkreślić należy, że w opinii samorządów atutami szkoleń organizowanych przez Izbę są gwarantujący wysoki jakością i poziom szkolenia dobór kadr i jednocześnie nie konkurencyjne, w stosunku do komercyjnej oferty firm szkoleniowych i consultingowych, ceny szkoleń.

Tematyka szkoleń zrealizowanych przez RIO Zielona Góra w roku 2013:

- Zamknięcie księgi rachunkowych i sprawozdanie finansowe za rok 2012;
- Rozliczanie dotacji udzielanych z budżetów jednostek samorządu terytorialnego;
- Nowelizacja ustawy Prawo zamówień publicznych. Analiza najnowszego orzecznictwa w sprawach zamówień publicznych wraz z omówieniem najczęstszych nieprawidłowości stwierdzanych podczas kontroli RIO, UZP i NIK;
- Fundusz sołectw. wyodrębnienie funduszu i aspekty praktyczne realizacji zadań w sołectwach w 2013r.;
- Roczna sprawozdawczość budżetowa i w zakresie operacji finansowych za 2012r. - zasady i terminy sporządzania sprawozdań rocznych i za IV kw.; najczęstsze nieprawidłowości;
- Intensyfikacja dochodów gmin (podatki i opłaty lokalne jako źródło dochodów własnych gmin, dochodzenie należności publicznoprawnych, należności cywilnoprawne. dochody jednostek samorządu terytorialnego);
- Wieloletnia Prognoza Finansowa po zmianach wprowadzonych w ustawie o finansach publicznych. Dostosowanie WPF do wymogów rozporządzenia Ministra Finansów w sprawie WPF;

- Ewidencja wydatków strukturalnych oraz sporządzenie sprawozdania Rb-WS;
- Zasady udzielania pomocy publicznej przez gminy z uwzględnieniem zmian wprowadzonych w 2013 r.;
- Nowelizacja ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach w 2013 roku i jej skutki dla nowego systemu gospodarki odpadami;
- Egzekucja i zabezpieczenie należności podatkowych i niepodatkowych (publicznoprawnych) na rzecz gminy;
- Ustawa o sporcie . regulacje prawne zasady finansowania, stypendia uregulowania szczególne (warsztaty);
- Odpowiedzialność kierownika samorządowej jednostki za rachunkowość w świetle przepisów ustawy o finansach publicznych, ustawy o rachunkowości oraz ustawy o odpowiedzialności za naruszenie dyscypliny finansów publicznych;
- Ochotnicze Straże Pożarne . struktura, finansowanie, gospodarka finansowa, przegląd orzecznictwa (warsztaty praktyczne);
- Dochodzenie i windykacja należności cywilnoprawnych;
- Praktyczne konsekwencje wprowadzenia wskaźnika z art. 243 ufp dla finansów JST. Jak poradzić sobie ze wskaźnikiem i przygotować prawidłowo Wieloletni Prognoz Finansowy ?;
- Kontrola zarządcza w jednostkach organizacyjnych sektora finansów publicznych w aspekcie praktycznym ;
- Kontrola systemu gospodarki odpadami w gminach po 1 lipca 2013 roku . omówienie prawnych i finansowych aspektów wprowadzonych zmian;
- Opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi - czyli jak naliczyć i wyegzekwować opłaty mieszkańców ;
- Realizacja ustawowych obowiązków gmin z zakresu wychowania przedszkolnego i opieki społecznej;
- Gospodarka finansowa i zamówienia publiczne . kompendium dla kierowników jednostek budżetowych;
- Podatki lokalne 2014;
- Zasady sporządzenia sprawozdania budżetowych i sprawozdania w zakresie operacji finansowych jednostek samorządu terytorialnego wg obowiązujących przepisów . najczęściej występujące błędy;
- Projekt budżetu na 2014 rok oraz projekt (zmiana) uchwały w sprawie WPF na 2014 rok;
- Zamknięcie ksiąg rachunkowych i sprawozdania finansowych za rok 2013;
- Uchwalanie i realizacja programu współpracy z organizacjami pozarządowymi na 2014 rok oraz rozliczanie dotacji udzielanych na podstawie ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie . aspekty praktyczne (warsztaty).

Cz II

Działalność Regionalnej Komisji Orzekającej w sprawach o naruszenie dyscypliny finansów publicznych

Do Regionalnej Komisji Orzekającej w sprawach o naruszenie dyscypliny finansów publicznych przy Regionalnej Izbie Obrachunkowej w Zielonej Górze w 2013 r. wpłynęło 26 wniosków o ukaranie wobec 29 obwinionych. Ww. wnioski o ukaranie złożyli Rzecznik Dyscypliny Finansów Publicznych oraz jego zastępcy. Wnioski Rzecznika i jego zastępców sformułowano na podstawie zawiadomień złożonych przez organy kontroli tj.: RIO, NIK, UKS, Marszałka Województwa Lubuskiego, Wojewodę Lubuskiego oraz kierowników jednostek sektora finansów publicznych.

Komisja w ciągu roku rozpoznała 20 spraw i wydała łącznie 20 orzeczeń w stosunku do 24 obwinionych. Ogółem ukarano 17 obwinionych, w tym karę upomnienia 10 obwinionych, karę nagany 1 obwinionego, w stosunku do 6 obwinionych wydano rozstrzygnięcie o niewinności, natomiast odstąpiło od wymierzenia kary wobec 6 obwinionych. W stosunku do jednego obwinionego umorzono postępowanie.

Do najczęściej występujących czynów kwalifikowanych, jako naruszenie dyscypliny finansów publicznych w 2013 r. należy zaliczyć naruszenie polegające na:

- dokonaniu wydatku ze środków publicznych bez upoważnienia określonego ustawą budżetową, uchwałą budżetową lub planem finansowym albo z przekroczeniem zakresu tego upoważnienia lub z naruszeniem przepisów dotyczących dokonywania poszczególnych rodzajów wydatków,
- udzieleniu zamówienia publicznego z naruszeniem przepisów o zamówieniach publicznych dotyczących przesłanek stosowania trybów udzielenia zamówienia publicznego: negocjacji bez ogłoszenia, zamówienia z wolnej ręki lub zapytania o cenę,
- naruszeniu przepisów o zamówieniach publicznych w inny sposób niż określony w ust. 1 i ust. 1b, jeżeli miało ono wpływ na wynik postępowania o udzielenie zamówienia publicznego, chyba że nie doszło do udzielenia zamówienia publicznego,
- nieopłaconiu w terminie przez jednostkę sektora finansów publicznych składek na ubezpieczenie społeczne, składek na ubezpieczenie zdrowotne, składek na Fundusz Pracy albo ich opłaconiu w kwocie niższej niż wynikająca z prawidłowego obliczenia,
- udzieleniu zamówienia publicznego wykonawcy, który nie został wybrany w trybie określonym w przepisach o zamówieniach publicznych,

- unieważnieniu postępowania o udzielenie zamówienia publicznego z naruszeniem przepisów o zamówieniach publicznych, określających przesłanki upoważniające do unieważnienia tego postępowania,
- zaniechaniu przeprowadzenia lub rozliczenia inwentaryzacji albo przeprowadzenie lub rozliczenie inwentaryzacji w sposób niezgodny z przepisami z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (Dz. U. z 2002 r., Nr 76, poz.694. z późn. zm),
- zacięgnięciu zobowiązania bez upoważnienia określonego ustawą budżetową, uchwałą budżetową lub planem finansowym albo z przekroczeniem zakresu tego upoważnienia lub z naruszeniem przepisów dotyczących zacięgnięcia zobowiązania przez jednostkę sektora finansów publicznych,
- niezgodnym z przepisami o zamówieniach publicznych opisanemu przedmiotowi zamówienia publicznego sposobem, który mógłby utrudniać uczciwą konkurencję,
- przekazaniu lub udzieleniu dotacji z naruszeniem zasad lub trybu przekazywania lub udzielania dotacji.
- nieustaleniu należności Skarbu Państwa, jednostki samorządu terytorialnego lub innej jednostki sektora finansów publicznych albo ustalenie takiej należności w wysokości nie wynikającej z prawidłowego obliczenia,
- niedobranii lub niedochodzeniu- należności Skarbu Państwa, jednostki samorządu terytorialnego lub innej jednostki sektora finansów publicznych albo pobranie lub dochodzenie tej należności w wysokości nie wynikającej z prawidłowego obliczenia,
- zawarciu umowy w sprawie zamówienia publicznego bez zachowania formy pisemnej,
- zawarciu umowy w sprawie zamówienia publicznego na czas dłuższy niż określony w przepisach o zamówieniach publicznych lub na czas nieoznaczony, z wyłączeniem przypadków dopuszczonych w przepisach o zamówieniach publicznych,
- niewyłączeniu z postępowania o udzielenie zamówienia publicznego osoby podlegającej wyłączeniu z takiego postępowania na podstawie przepisów o zamówieniach publicznych,
- niesporządzeniu lub nieprzekazaniu w terminie sprawozdania z wykonania procesów gromadzenia rodków publicznych i ich rozdysponowania albo wykazanie w tym sprawozdaniu danych niezgodnych z danymi wynikającymi z ewidencji księgowej,
- przekazaniu lub udzieleniu dotacji z naruszeniem zasad lub trybu przekazywania lub udzielania dotacji,
- wydatkowaniu dotacji niezgodnie z przeznaczeniem określonym przez udzielającą dotacji.

Cz III

Działno Rzecznika dyscypliny finansów publicznych

W 2013 roku do Rzecznika dyscypliny finansów publicznych wjechał w sprawach rozpatrywanych przez Regionalną Komisję Orzekającą przy Regionalnej Izbie Obrachunkowej w Zielonej Górze zostało zgłoszonych 72 zawiadomienia o ujawnionych okolicznościach wskazujących na naruszenie dyscypliny finansów publicznych.

Wśród podmiotów składających zawiadomienia dominowały instytucje pełniące funkcje nadzorcze i kontrolne nad jednostkami sektora finansów publicznych oraz kierownicy jednostek nadrzędnych nad jednostkami sektora finansów publicznych, w których okoliczności takie zostały ujawnione. W 2013 r. zawiadomienia zgłosiły następujące podmioty:

- Regionalna Izba Obrachunkowa w Zielonej Górze . 12 zawiadomień ,
- Wojewoda Lubuski . 10 zawiadomień ,
- Wojewódzki Fundusz Ochrony środowiska i Gospodarki Wodnej w Zielonej Górze . 10 zawiadomień ,
- Najwyższa Izba Kontroli Delegatura w Zielonej Górze . 9 zawiadomień ,
- Zarząd Województwa Lubuskiego . 2 zawiadomienia,
- Urząd Kontroli Skarbowej w Zielonej Górze . 1 zawiadomienie,
- Urząd Zamówień Publicznych . 1 zawiadomienie,
- pozostałe podmioty . 27 zawiadomień .

Wśród ujawnionych okoliczności wskazujących na naruszenie dyscypliny finansów publicznych przeważają sprawy dotyczące:

- niesporządzenia lub nieprzekazania w terminie sprawozdania z wykonania procesów gromadzenia środków publicznych i ich rozdysponowania albo wykazania w tym sprawozdaniu danych niezgodnych z danymi wynikającymi z ewidencji księgowej;
- udzielenia zamówienia publicznego wykonawcy, który nie został wybrany w trybie określonym w przepisach o zamówieniach publicznych,
- dokonania wydatku ze środków publicznych bez upoważnienia określonego ustawą budżetową , uchwałą budżetową lub planem finansowym albo z przekroczeniem zakresu tego upoważnienia lub naruszeniem przepisów dotyczących dokonywania poszczególnych rodzajów wydatków,
- wydatkowania dotacji niezgodnie z przeznaczeniem określonym przez udzielającego dotacji ,

- nieopłaconia przez jednostki sektora finansów publicznych składek na ubezpieczenia społeczne, ubezpieczenie zdrowotne oraz Fundusz Pracy;
- zaciąganie zobowiązań bez upoważnienia określonego ustawą budżetową, uchwały budżetowej lub planem finansowym albo z przekroczeniem zakresu tego upoważnienia lub z naruszeniem przepisów dotyczących zaciągania zobowiązań przez jednostki sektora finansów publicznych,
- zaniechania przeprowadzenia lub rozliczenia inwentaryzacji albo prowadzenie lub rozliczenie inwentaryzacji w sposób niezgodny z przepisami ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (Dz. U. z 2002 r. Nr 76, poz. 694, z późn. zm.).

W 2013 r. Rzecznik dyscypliny finansów publicznych i jego Zastępca wydali **88** postanowień o odmowie wszczęcia postępowania wyjaśniającego, obejmujących łącznie **95** rozstrzygnięć. Przyczyną odmowy w większości spraw była znikoma szkodliwość naruszenia dyscypliny dla finansów publicznych oraz brak znamion naruszenia dyscypliny finansów publicznych w zarzucanym czynieniu. W **40** sprawach Rzecznik dyscypliny finansów publicznych i jego Zastępca wszczęli postępowanie wyjaśniające wobec 40 osób. Ponadto w 2013 r. wydanych zostało **40** postanowień o umorzeniu postępowania wyjaśniającego, obejmujących łącznie 48 osób. Wśród przyczyn takiego rozstrzygnięcia przeważają przede wszystkim okoliczności znikomej szkodliwości naruszenia dyscypliny dla finansów publicznych oraz braku znamion naruszenia dyscypliny finansów publicznych.

W następstwie przeprowadzonych czynności sprawdzających oraz wszczęcia postępowań wyjaśniających Rzecznik dyscypliny finansów publicznych skierował w 2013 r. do Regionalnej Komisji Orzekającej przy Regionalnej Izbie Obrachunkowej w Zielonej Górze **26** wniosków o ukaranie, dotyczących **29** obwinionych.